Zevende Jaargang, Nummer 11 Verschijnt vierwekelijks 9 November 1935

LABORISTA ESPERANTISTO

ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redactie: Middenweg 226, Amsterdam-O. || Secretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W.
Administratie: Postbus O. 50, Amsterdam-O. || Postgiro Amsterdam 144698. || In België: Esschenstraat 16, Antwerpen

Abonnementsprijs f 0.75 per jaar. Voor leden gratis. Oplaag 5100 exemplaren.

ÉÉN LAND, ÉÉN VOLK . . . . ÉÉN TAAL.

Wij zijn ons bewust in bovenstaand regeltje een ideaal te verkondigen, dat geen onzer, vooral nu, vatbaar voor verwezenlijking zal achten.
Dat esperanto een machtige vredesfaktor zou zijn, weinigen onzer, die dat met volle overtuiging zullen geloven. Oorlogen zullen niet worden voorkomen door een meer algemeen gebruik van esperanto.
We zouden het liever zó formuleren, dat de mensheid der toekomst, welke esperanto als internationale taal had aanvaard en doorgevoerd in de meest uitgebreide zin, van zó veel wijsheid en overleg zou getuigd hebben, dat het begrip oorlog ook door haar zou zijn uitgebannen.
In die zin dan ook is het, dat wij met hart en ziel ons geven voor de verbreiding van ons ideaal, één mensheid, één taal.
Het is zó, dat wij door middel van esperanto de mogelijkheid geboden zien, onze idealen, welke wij als socialistische arbeiders koesteren, anderen mede te delen en uit te leven, zomede er van te getuigen met kameraden uit andere landen, wier landstaal een andere is dan de onze.
Maatschappelijke verdeeldheid en economische misstanden, zij zullen met esperanto niet verdwijnen. Geen onzer hebbe de illusie, dat esperanto bindt, wat sociale ongerechtigheid scheidt.
Maar wat we wel met esperanto kunnen bereiken is, dat de arbeidersklasse aller landen hechte banden smeedt, tot heil ener socialistische toekomst.
Vooroordelen, die ook bij het proletariaat nog aan de dag treden, kunnen worden weggeruimd, door de mogelijkheid van hechter organisatieverband, verkregen door esperanto.
Sterker kameraadschap, zich uitend in één taal, door persoonlijk kontakt en in internationale bijeenkomsten, als georganiseerd door de esperantisten, is het wat wij met ons streven bewerkstelligen.
Uitwisseling van wat leeft onder de volken, verschillend van aard en aanleg, maken wij esperantisten mogelijk.
Wij esperantisten kunnen de beschaving dienen, omdat, ongeacht volk of land, wij elkaar verstaan.
Het is ons onverschillig of wij de meeste der verschillende talen niet verstaan. Maar als de redactie der Proletarische Vrouw onder schone maar eerlijk bedoelde leuzen konkludeert, dat ondanks verschil van taal er één alles-zeggende overeenkomst is, al die volken bestaan uit mensen, dan stellen wij daarnevens, dat ons dit niet genoeg is.
Het is ons niet genoeg de drijfveer, de oogmerken van een ander te begrijpen, maar als hij spreekt, hem niet te kunnen verstaan.
Is hij mens als wij, hij spreke als wij. Willen de soc. dem. vrouwen de schone, van idealisme getuigende spreuk, die haar bond tot de zijne maakt, tot grondslag van hun werken maken, zo dienen zij die leuze te completeren, als getuigenis van haar wil om die spreuk tot werkelijkheid te doen worden.
In uw woorden,
Er is maar één land — onze aarde,
Er is maar één volk — de mensheid,
ligt inderdaad een ideaal besloten.
Maar waarom houdt gij, leden van de Bond van soc. dem. vrouwenclubs, u dan verre van een ideaal, dat inderdaad de kiem is van uw streven naar deze hoogste waarheid?
Meent ge werkelijk, dat het geen overdreven of sentimentele spreuk is, die ge verbreidt, dan kunt ge geen betere getuigenis van uw werkelijkheidszin afleggen, dan aan uw spreuk toe te voegen:
Er is maar één taal — Esperanto.
Dan kunnen de volken eerst goed van elkaar leren en de uitingen van hoger beschaving van anderen kunnen deelachtig worden.
Uw leuze, ze schijnt haast utopisch.
Men kan er naar leven en er voor streven en de mensheid trachten te doordringen van deze uw uitdrukking van hoogste waarheid.
Maar de harde waarheid brengt u tot de nuchtere werkelijkheid terug en vraagt als eerste stap naar de één-van-land-en-volk-zijnde mensheid, *een daad!*
De verbreiding van Esperanto!

Met volle kracht — voorwaarts.

Het is een bekend en karakteristiek verschijnsel, dat de mens van nature geneigd is, iets nieuws, dat tegen de bestaande opvattingen en heersende begrippen indruist, met wantrouwen te begroeten en niet, dan na veel tegenzin overwonnen te hebben, akcepteert. Behoudend en gemakzuchtig als hij is, ziet hij in al het nieuwe dat tot hem komt, een aanranding van oude, vertrouwde en hem heilig geworden tradities en zo heeft hij voor het nieuwe ideaal niet veel meer over dan hoon, spot en verachting.
Niet zelden worden deze hoon en spot tot tegenwerking en veranderen in regelrechte bestrijding, om tenslotte, wanneer de nieuwe idee voldoende zijn bruikbaarheid heeft bewezen, in vurige bewondering te eindigen.
Zo wàs het en zo zal het altijd zijn.
Wie de levensgeschiedenis van grote uitvinders en beroemde ontdekkingsreizigers gelezen heeft, weet, dat allen op hun beurt met tegenwerking te kampen hebben gehad en vele moeilijkheden hebben moeten overwinnen, alvorens het hun gestelde doel te bereiken.
Ook wij, Esperantisten, weten hiervan mee te praten. Terwijl de harde, nuchtere werkelijkheid alledag voor de invoering van Esperanto pleit, moeten wij het ervaren, dat deze „uitvinding", die zo veel goeds en schoons aan de mensheid zou kunnen geven, wordt bespot en genegeerd. De harde

levenspractijk pleit allerwege in ons voordeel. De internationale betrekkingen tussen de verschillende volken worden met de dag gecompliceerder. Verkeer, handel en techniek maken het noodzakelijk, dat de volken steeds meer op elkander aangewezen zijn.
De steeds groeiende belangstelling voor wereldproblemen en de oplossing daarvan, doen de vraag naar een universeel verkeersmiddel des geestes toenemen. En terwijl de oplossing voor de hand ligt, gaat men ons met spottend schouderophalen voorbij.
Niet voor en aleer de feiten overduidelijk zullen bewezen hebben de onmogelijkheid van de bestaande verhoudingen, zal men er toe kunnen komen, deze te vervangen en te vernieuwen.
De wereld ligt in spanning, angstige problemen stapelen zich op elkaar en verschillende benauwende gebeurtenissen doen ons overduidelijk zien, dat de mensheid in haar geheel nog ver van de door ons gegeven oplossing verwijderd is. Maar met de volledige zekerheid, dat het mensdom deze oplossing eenmaal zal *moeten* aanvaarden, durven wij elkander moed inspreken, wetend, dat de schoonheid van ons ideaal niet zal kunnen vergaan.
Makkers, de toekomst is ons. Daarom en nu meer dan ooit: met volle kracht — voorwaarts! G. Vrees.

VACANTIE IN BELGIË.

Verleid door de lage belgische franken, besloten mijn vrouw en ik een voettocht door het zuidelijk deel van de belgische Ardennen te maken.
Onze wandeling, begunstigd door prachtig weer, ving aan in het kleine plaatsje Bièvre.
Helaas stonden wij daar al direkt voor een grote moeilijkheid. België is, ten minste in dit gedeelte, zeer arm aan wegwijzers; paddestoelen, zoals wij die kennen in Holland, hebben we daar niet gezien.
Ondanks dat, raakten we niet uit ons humeur en welgemoed stapten wij naar enige dorpsbewoners en vroegen de weg naar Fresse, het plaatsje waar wij de eerste dag heen zouden gaan. Toen wij uitgesproken waren schudden zij hun hoofd en lachten vriendelijk. Het bleek, dat zij ons niet verstonden. Ik was altijd zo naief te menen, dat men in het waalse gedeelte van België ook wel vlaams kon spreken. Ik van mijn kant kon mij niet in het frans verstaanbaar maken en greep ten einde raad naar mijn potlood om de naam van het plaatsje op te schrijven, waarheen onze wandeling zou plaats hebben. Met gebaren wezen zij ons toen de weg en zo waren wij ook gedwongen, gedurende onze hele reis een soort gebarentaal te gebruiken.

De wandeling naar Fresse was al dadelijk een tocht, die veel van ons vergde, de weg liep schuin naar boven met prachtige uitzichten op het dal van de Semois. In Fresse aangekomen waren onze eerste schreden naar een klein hotel en wij smaakten het genoegen, dat de waardin enige woordjes hollands sprak en met onze bovengenoemde gebarentaal begreep zij ten minste, dat wij eten en logies wilden hebben. Alle taalnarigheden op te sommen, die wij meemaakten, is niet doenlijk. Maar één ding kan ik niet onvermeld laten. Wij waren in het dorpje Paliseul aangekomen, helaas met grote blaren onder de voeten. Ik ging op stap om een dokter te vinden, en ja, mijn poging slaagde (dat dacht ik ten minste) toen ik op een deur veel franse woorden zag staan waaronder ook zo iets als „médecin", waaruit ik veronderstelde, dat het een dokter was.
Ik belde aan en vroeg aan den heer, die mij de deur opende, of hij ook hollands sprak. Hij keek mij onbegrijpelijk aan, ik probeerde het met duits, ook dat verstond hij niet. Ik dacht, dat een dokter wel de duitse taal machtig was. Met gebaren beduidde ik hem, dat ik blaren onder mijn voeten had. Opeens begon hij onbedaarlijk te lachen, ik meende dat er geen eind aan kwam, onderwijl wees hij naar het bord op de deur. Hetzelfde bord waardoor ik meende met een dokter te doen te hebben. Hij sloot schaterend de deur, waaruit ik begreep, dat ik verkeerd was. Naderhand hoorde ik, dat ik wel bij een dokter was, maar bij een ander soort dokter, n.l. een.... veearts. Maar wat te zeggen van een dokter, die wel duits geleerd had, dit *nooit* nodig had gehad en daardoor verleerd om die taal te spreken. De laatste dag bezochten wij Brussel. In het „Acht Uren Huis", waar wij zaten te eten, hoorden wij plotseling: „Bonan tagon, kamaradoj! Kiel vi fartas?" Het bleek een esperantist te zijn uit Spanje. Wij hebben daarna een hele tijd genoegelijk zitten te praten (zonder gebaren) over alles en nog wat, o. a. vertelde hij ons, dat hij naar het kongres ging in Parijs, maar had er een uitstapje aangekoppeld naar Brussel, om de tentoonstelling te bezoeken. Maar weet ge wat ons zo getroffen heeft?
De gehele vakantie hebben wij niet even vrijuit kunnen spreken, tot wij op de laatste dag deze ontmoeting hadden. In België, ons buurland, moesten wij ons op de meest primitieve manier verstaanbaar maken, terwijl wij met den spanjaard, die zo heel veel verder woont, honderd uit konden praten, dank zij de „Wereldtaal Esperanto".

H. Sprenger.

Interview met minister in esperanto.

Voor enkele weken bezocht een hoog geplaatst oostenrijks ambtenaar Bulgarije, in verband met het neutrale esp. wereldkongres te Wenen.
Hij werd daar door verschillende instanties ontvangen en kon zich, geen bulgaars kennende, met esperanto verstaanbaar maken, daar zijn woorden vertaald werden door een bulgaars esperantist.
Mag dit al voor esperanto pleiten, belangrijker is het feit, dat deze oostenrijker het genoegen had, met een der bulgaarse ministers rechtstreeks een onderhoud in 't esperanto te kunnen hebben. Deze, de minister van opbouw, Nikola Jotoff, kende n.l. zelf esperanto.
Mogelijk is dit het eerste interview, met een minister in het esperanto.

Is onze taak al volbracht?

In nummer 7 (1935) van het „Fundament" treft ons in een schrijven van Rosa Luxemburg aan Mevr. Henriëtte Roland Holst, het volgende:
„....Bei uns ist jetzt ein wahrer Heisshunger in den Massen nach Licht, nach Klassenbewusztsein entstanden u. ich preise mich glücklich, dass ich wenigstens ein kleines Körnlein dazu beitragen kann, diesen Kulturhunger zu stillen. Schade bloss dass Ihr nicht alle *direkt* mitwirken, nicht für die Proletarier in Russland u. Polen schreiben könnt. Die Sprache is noch ein verfluchtes Hindernis der Internationale...."
(....Bij ons is thans een vurige honger in de massaas naar licht, naar klassebewustzijn ontstaan en ik prijs mij gelukkig, deze kultuurhonger althans voor een klein gedeelte mede te kunnen stillen. Jammer echter, dat Gij niet allen *direct* helpen kunt, door voor de proletariërs in Rusland en Polen te schrijven. *De taal is nog een vervloekte hinderpaal der Internationale....*)
(Vertaling en kursivering van ons.)
Deze brief werd op 3 Juli 1905 geschreven, maar wij zijn er van overtuigd, dat ook heden nog vele eminente persoonlijkheden met soortgelijke moeilijkheden te kampen hebben. Voor ons een reden te meer, voortdurend op de bres te staan voor onze zaak, de propaganda en toepassing van het Esperanto. O. B.

Esperanto bij de Rechtbank.

Op 3 October l.l. deed esperanto zijn intrede bij de rechtbank te Rotterdam. Daar werd de heer M. de Waard benoemd tot beëedigd esperanto-translateur.
Dit is voor het eerst in de geschiedenis van het nederlandse rechtswezen en een erkenning van de verbreiding van Esperanto.

Verjaardag VARA.

Op 't ogenblik, dat wij dit schrijven, bestaat de VARA 10 jaar en voegen wij gaarne onze gelukwensen bij de vele andere uit de arbeidersbeweging.
Zo als de beweging die zij vertegenwoordigt veel aan het bestaan der VARA te danken heeft, mogen wij erkennen, dat een deel van de populariteit welke esperanto in latere jaren verkreeg, mede te danken is aan de radio en, voegen wij er dadelijk bij, wel uitsluitend aan de kulturele omroeporganisaties, als hoedanig wij kennen de VARA en de KRO.
De AVRO immers, die zich uitslooft om „algemeen" te willen heten, laat esperanto zo koud als 't maar kan.
Bij de VARA mochten we, na de „wedergeboorte" der Federatie, spoedig enige sympathie ontmoeten en konden we van tijd tot tijd ons doen horen voor de mikrofoon, voor de propaganda, Zamenhofherdenkingen, lezingen en kursussen.
Na enige onderbreking, stelde de VARA ons in het begin van dit jaar zelfs in staat, iedere 14 dagen op een gunstige tijd voor de radio te verschijnen, voorlopig tot Augustus 1936. Iets dat geen enkele arb. esp. organisatie nog mocht bereiken. Omdat er in andere landen immers geen krachtige arbeidersomroep bestaat.
Ware deze ook in ons land niet, onze Federatie zou als vertegenwoordiger der arbeiders esperantisten de radio niet veel te danken hebben.
Zij zou, als overal in het buitenland, haar plaats in de aether hebben moeten laten aan de burgerlijken.
Met dit woord van dank om eigen belang, onderdeel evenwel van het grote arbeidersbelang, mogen wij onze felicitatie besluiten.

La Zamenhofa Verkaro.

Nia verda monato finiĝis. Ĉie en la lando niaj federaciaj sekcioj fervore penadis pruvi al la mondo kiel utila kaj necesa Esperanto estas por la socia ordo. Unu el la plej gravaj propagandiloj estis niaj ekspozicioj. En tiuj ekspozicioj ni pruvis al la vizitantoj la internacian pliproksimiĝon pere de la korespondado, ni montris la unulingvajn, internaciajn gazetojn, la uzadon kaj progresadon de Esperanto, ankaŭ flanke de registaroj kaj, bona vino al la fino, en Esperanto originale verkitajn librojn kaj tradukitajn verkojn. Ni priparolis kun la vizitantoj la figuron de la kreinto de Esperanto, dro Zamenhof. Ni laŭdis lian idealismon, lian luktadon por akiri sian vivcelon, unu lingvon por la homaro, kaj ni montris la de dro Zamenhof originale verkitajn verkojn kaj la de li faritan traduklaboron. El multaj naciaj lingvoj dro Zamenhof tradukis verkojn i.a. de Goethe, Schiler, Shakespeare, Gogol, Molière.
Dro Zamenhof estis ekzemplo de modesta homo, tamen li estus iomete mirigita, se li ankoraŭ povus foje vidi la fruktojn de sia multjara laborado.
Inter la bonaspektaj, sur bona papero presitaj, kun klaraj literoj kompostitaj libroj, aperintaj dum la lastaj dudek jaroj, la verkoj de dro Zamenhof aspektas kiel duoninfanoj. Kaj ankaŭ la de nia Federacio bindita Krestomatio ne povas ion ŝanĝi al la tuto. Nur la Originala Verkaro, eldonita ĉe alia eldonejo ol la aliaj libroj estas luma escepto. Ĉu estus eble, ke verkoj de Goethe, Sshiller, Shakespeare k.a. granduloj aperus tiel malbone prizorgitaj en ilia nacia kaj fremdaj lingvoj, broŝuritaj kiel la esperanto-eldonoj? Tiel malbele presitaj kaj sur tia papero? En lingvo kies anaro volas esti ekzemplo por la homaro? Komparu la bonaspektajn librojn kaj broŝurojn de nia Federacio kun la Zamenhofaj verkoj; la eldonaĵojn de Hirt, Literatura Mondo kaj aliaj eldonistoj kun la ekzemploj de en ĉifonoj envolvitaj juveloj de Zamenhofa stilo! La dankema esperantistaro ĉie en la mondo fondis ŝtonajn monumentojn honore al dro Zamenhof, en multaj urboj oni eternigis la gvidinton el la lingvomalordo, per la ornamado de stratoj kaj placoj kun lia nomo kaj ĉe multaj esperantistoj en hejmoj kaj klubdomoj pendas la bildo de dro Zamenhof sur la muro. Sed en la libroŝrankoj ni ĉiam inter belaj libroj vidas la senkolorigitajn dorsojn de la Zamenhofaj verkoj kiel manifestadon de nia malatento rilate la zorgon pri la palpeblaj fruktoj el la penado de la kreinto de Esperanto.
Certe pli grava ol la ekstero de libro estas la enhavo kaj se ne povus esti alie, tiam estus preferinda malbelaspekta ekstero kun bona enhavo super la malo.
Sed kie en la mondo, popolo, kiu ŝatas siajn geniulojn ne ame prizorgas la verkojn de tiuj granduloj? La verkoj de Dante, Goethe, Schiller, Marx, Lenin, Troelstra estas tie por pruvi, ke kombino de altintelekta enhavo kun prizorgita ekstero estas la plej dezirebla formo por sur la papero metitaj pensoj de gvidintoj de l' homaro. Kial do ne por dro Zamenhof? Li ja ankaŭ apartenas en la vicoj de la panteon-loĝantoj?
Aperigo de nova eldono de la Zamenhofa verkaro en granda stilo certe kunportos grandajn malfacilaĵojn kaj ĉefe rilate la monon. Kie trovi en la nuna kriza tempo tiun materialon por nova monumento Zamenhofa? Nia Federacio certe ne sola povas entrepreni tian laboron, bedaŭrinde ne. Sed la eldonado de la Zamenhofa verkaro ja ne povas esti tasko de nur la laboristaj esperantistoj. Tio, kion donis al ni dro Zamenhof estas propraĵo de la tuta esperantistaro. La tasko, prepari novan, grandstilan eldonon, kuŝu sur la ŝultroj de ĉiuj! Ekzistas sufiĉe da kompetentaj eldonistoj sur la esperanto-tereno por kune plenumi tiun, nian devon je dro Zamenhof. Komuna laboro certe kaŭzos malaltan prezon de nova eldono, kiu ne multe superos la prezon de la malnova, malbela eldono. Devas esti inicionto!
Ĉu tiu ne povas esti nia Federacio? Per forta ekkaptado ni tiam dum la estonta mondekspozicio en Amsterdamo en 1939 sur la kompreneble tiea esperantostando povos montri al la vizitontoj, ke ankaŭ la esperantista popolo honoras siajn grandulojn laŭdece.

A. H. v. d. Linden.

(Ni aldonu, ke plurfoje tio estis temo en niaj Fed. estrarkunvenoj. Ni jam konigis tiajn rimarkojn al la Centra Librejo en Parizo, kiu havas la solan rajton eldonadi la Zamenhofverkaĵojn.
Sed sensukcese.
Niaopinie tiu eldonejo, almenaŭ lastatempe, ne kapablas prizorgi la vendadon de la Zamenhofliteraturon.
Nia Federacio finfine, post multaj klopodoj, nun ricevis de fino S. Zamenhof la eldonrajton de la ne jam aperinta lasta volumo de la Andersen-Fabeloj, tradukitaj de Dro Zamenhof, kondiĉe ke la Centra Librejo konsentas!
Nia Federacio estas preta, sen ia ajn persona profito, kiel ĉe ĝi kutimas, memstare eldonadi en pli valora „kostumo" ĉiujn Zamenhofaĵojn, kaj ankaŭ deklaris sin preta por kunlabori en tio.
Se nur dependus de ni! Red. L E.)

VAN  OVERAL.

Denemarken.
Centra Dana Esperantista Ligo (de neutrale esperantobond) heeft nu 40 afdelingen met 1250 leden.
Na afloop der kursussen zal het ledental wel tot 2000 oplopen, deelt men ons optimistisch mede.

Jugo-Slavië.
Uit „La Suda Stelo", het orgaan van de esperantobeweging in Jugo-Slavië vernemen we, dat het ledental begint te groeien en nu 500 bedraagt. Het goed verzorgde maandblad bevat ook de mededelingen van de arbeiders-esperantisten en tevens een algemeen overzicht der arbeidersbeweging in dat land, o. a. een beschrijving en statistiek over de stakingsbeweging in 1934.

Marokko.
In Tetuán (Marokko) heeft men een esperantogroep opgericht. Dit is de tweede in dat land. Aan de kursus, die tevens werd ingericht, neemt een flink aantal belangstellenden deel.

KIUKAZE NI ESTAS ESPERANTISTOJ?

„Ĉiu, kiu scias Esperanton, estas esperantisto.” Mi kredas, ke Zamenhof mem iam diris tion. Tamen li ne kreis la lingvon *por* la lingvo. Li aspiris al interfratiĝo tutmonda, pacon li atendis de tiu interfratiĝo kaj Esp. nur estis la ilo, kiu ebligas interrilatojn inter homoj, parolantaj malsamajn naciajn lingvojn. Neniam Esperanto estis la celo; ĝi nur estis rimedo, samkiel biciklo estas rimedo por iom rapide kaj facilmaniere iri al fora loko aŭ por ĝui la naturon dum la biciklado. Nur infano kelkfoje uzas la biciklon por la veturado mem, do kiel ludilon.

Mi do dubas, ĉu ĉiu, kiu scias Esperanton, estas esperantisto en la plena senco de la vorto, ĉar per tiu diro, la animo de la lingvo estas tute ignorata.

Ĉu Esperanto neniam povas esti celo? Tutcerte! Ĉar rilate la landajn esperantajn organizojn Esperanto estas celo, tio signifas, ke tiaj organizoj devas propagandi la lingvon, por ke la homoj ĝin eklernu. Ili ankaŭ penadas ĉe siaj membroj pligrandigi la lingvokapablecon, ili instigadas al daŭra ekzercado de la lingvo k.t.p. Tiel agadas nia Federacio kaj ĝi bonege komprenas sian taskon. Rilate tiun celon: disvastigi Esperanton en nia lingva regiono, nia federacio jam rikoltis siajn laŭrojn.

Tamen estus maltrafe diri, ke ĝi nur laboras sur tereno: Esperanto kiel celo. La plej bona pruvo, ke nia Federacio eĉ volas plenumi pli ol sian taskon, estas la livero de „Sennaciulo” al ĉiuj ĝiaj membroj. Malgraŭ do, ke ĝia tasko estas *poresperanta*, ĝi ne kontentiĝis en tio, sed eĉ grave helpas sur la *peresperanta* tereno, t. e., esperanto kiel rimedo en rilatoj tutmondaj, kiuj rilatoj ja ne povas ne krei sentojn de mondaneco ĉe la praktikantoj.

Sed malgraŭ tiu bonega ekzemplo de nia Federacio, per kio ĝi montras sian komprenon pri la celo de nia lingvo, tamen multaj federacianoj tute ignoras la tutmondan praktikadon de la lingvo. Ili uzas Esperanton, kiel la infano uzas sian biciklon, veturante tien kaj reen en la sama strato por amuzi sin. Ili restas enfermitaj en nacia teritorio; ne scias profiti per nia lingvo sur totmonda bazo. Tutmonda organizo estas io, pri kio ili jam aŭdis paroli, sed kies gravon ili ĝis nun ne pristudis. Ili lernis Esperanton, sed ne venis la intereso por la tutmondo, ne venis nova spiritostato.

Domaĝe, Esperanto povas fariĝi frivola ludilo por vantaj diletantoj.

Ne kara leganto, mi ne troigas. Ni estu honestaj kaj ni konfesu kio estas. Multaj esperantistoj ne praktikas Esperanton: ili nur ludas per ĝi. Ili ne sentas la gravon, la unikon de ekzemple „Sennaciulo”, kiun ili legas kiel tutordinaran gazeton. Ne venas al ili la konscio, ke sur la tuta terglobo homoj legas saman gazeton, ke organizo laborista ĝin eldonas kaj ke tiu organizo estas *nia* organizo.

Multaj esperantistoj ne estas konsciaj pri ĉi ĉio. Ĉar, kiel povas esti, ke ankoraŭ en grava nombro da sekcioj eĉ ne funkcias SAT-peranto, kiu ja necesas por la peresperanta laboro. En tiuj sekcioj ofte estas neniu SAT-ano. Motivo por supozi, ke tiaj aferoj tro malgravas por esti traktataj en tiuj sekcioj.

Feliĉe, ankaŭ estas aliaj sekcioj, kiuj pli atentas la celon de nia movado, kies membroj pli konscias pri sia mondlingvaneco. Estas sekcioj, kiuj modele laboras, i. a. Zwolle, kaj kies membroj grandparte ankaŭ estas anoj de SAT.

Povas esti, ke ĉiu, kiu scias Esperanton, estas esperantisto, sed kiam nia movado abundus je tiuj, kiuj kontentas nur *scii* esperanton, ĝi baldaŭ perdus sian originan karakteron.

Ni do atentu multe pli la peresperantismon kaj konsciiĝu pri ĝia neceso.

Interrilatu por SAT-aferoj kun

B. WELS,
1e Wandeloorddwarsstraat 33,
Rotterdam-N.

ONZE KINDERKURSUSSEN.

Onder bovenstaande titel verscheen in het Oktobernummer van L E een zeer lezenswaardig artikel van kdo H. Suurmans. Deze titel is o. i. onjuist. Eigenlijk zou hij moeten luiden: Het werk onder de kinderen.

Want het zijn niet zozeer de kursussen die bekritiseerd worden, dan wel de pogingen om onder de kinderen propagandistische en organisatorische arbeid te verrichten. En hiermede raken wij de kern van de gehele zaak, waarover de meningen in onze Federatie nogal verdeeld zijn. Moeten wij, omdat onze eerste, schuchtere pogingen om de kinderen tot goede esperantisten en propagandisten voor onze zaak op te leiden, mislukt zijn, onze kinderkursussen staken?

Ons antwoord is: Neen!

Juist omdat de omstandigheden, waaronder wij werken, allerongunstigst zijn, moeten wij onze krachten koncentreren op het werken onder de kinderen. Willen wij die omstandigheden verbeterd zien, dan zullen wij zelf daartoe de stoot moeten geven, door ons werk *van onder af* te beginnen.

De taak, om de kinderen in ons werk te betrekken en ze op te voeden tot bekwame esperantisten, valt of staat echter niet met de kursus. *Die taak begint pas daarna!* En het is in die taak, dat wij hopeloos te kort schieten. Maar liggen er niet vele ongekende mogelijkheden voor ons open om door middel van de kinderen onze propaganda-organisatie te vervolmaken, door ze op alle mogelijke manieren aan Esperanto te binden? In dat opzicht kunnen ook kinderen pionierswerk verrichten. Maar dan zullen wij nieuwe wegen moeten inslaan. Wij zullen de kinderen in onderling verband moeten brengen, met aparte leiders en leidsters. Internationaal kontakt zullen wij tot stand moeten brengen door korrespondentie, uitwisseling in vakanties e. d., kortom, wij zullen de kinderen *iets moeten bieden*. Dan zal voor hun de tijd, aan het leren van Esperanto besteed, *niet* nutteloos verspild zijn. Noch voor hun zelve, noch voor ons ideaal.

Kdo Suurmans schrijft: Dan volgen de jaren, waarin ze andere aspiraties krijgen, als regel zich niet meer met Esperanto zullen bemoeien.

Wij zouden liever schrijven: Dan volgen de jaren, waarin wij het kind niets bieden en het zich daarom niet meer voor Esperanto interresseert. Het is om bovenstaande reden, dat onze kinderkursussen nog zo betrekkelijk weinig succes hebben. Onze Esperanto-arbeid onder de kinderen ligt nog in de windselen. Veel moeilijkheden zullen wij te dien opzichte nog hebben te overwinnen. Maar het is er des te mooier om. Wij zullen moeten breken met de schromelijke verwaarlozing van en minachting voor onze propaganda onder de kinderen en ons eindelijk eens met al onze krachten er aan moeten geven. Opdat opnieuw de leuze bewaarheid worde: „Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.”

Ons doel is: Esperanto op de school! Maar om dat te bereiken, moeten wij nu reeds de kinderen in ons werk betrekken. De verschillende opofferingen, onafscheidelijk verbonden aan onze moeilijke, doch schone taak, de kinderen in onze Esperantobeweging te houden en ze op te leiden tot bekwame esperantisten, zullen wij ons moeten getroosten. Juist ter wille van onze schone zaak!

G. Vrees — C. Vrees-Pieters.

ROTERDAMA SAT-RONDO.

kunvenas duan fojon en la nuna sezono. Dimanĉon 17 Novembro matene 10.30 horo en „Esperantio”, Chatarina Beermanstraat. Kdo Leerentveld parolados pri religio. Vizitu grandnombre. Federacianoj estas bonvenaj.

La loka peranto.

PER KONGRESO AL PROGRESO !!

ONZE TAALRUBRIEKEN

DE VOORZETSELS VII.

IN.

In letterlijke zin geeft in een plaats aan, door een voorwerp omsloten, of een gebeurtenis binnen een bepaalde tijd. Figuurlijk duidt in meest een toestand aan. Maar het gebruik van in gaat nog verder: in vele gevallen heeft in zelfs geen bepaalde betekenis meer. Bijna geheel hetzelfde zien we in Esperanto, waar het gebruik van en ook niet zuiver begrensd is, en men in vele uitdrukkingen dit voorzetsel uit gewoonte bezigt, maar waar men evengoed een ander zou kunnen plaatsen, of waar ook je genomen kan worden.

Hier volgt van elke betekenis een aantal voorbeelden:

1. Plaats.

In huis = En la domo. In de verte = En la malproksimo. In het water = En la akvo. Hij woont in de X-straat = Li loĝas en (of: ĉe) la X-strato. Met richtings-n: In z'n zak steken = Meti en la poŝon. De tuin in gaan = Iri en la ĝardenon.

2. Tijd.

In de herfst = En aŭtuno. In de laatste tijd = En la lasta tempo. In de vacantie = En la ferio. In een ogenblik = En (unu) momento, momente.

3. Figuurlijke zin, toestand:

In ellende = En mizero. In orde = En ordo. In iemands macht zijn = Esti en ies potenco. In ongenade = En malfavoro. In smart = En (kun) doloro. In het begin = En (ĉe) la komenco. In de wind = En vento. In haast = Kun (en) rapido. In papieren geld = Per (en) papera mono. In evenwicht = En ekvilibro. In onzekerheid = En (kun) necerto. In gedachten = En pensoj. In Esperanto = En Esperanto. In t' frans = En la franca lingvo (franclingve). In lichterlaaie = En flamoj. In het net = Nete. In de dood = En la morto.

4. Staat in voor een zelfst. naamwoord, van een werkwoord gevormd, dan is het te vertalen met *kun* of *en;* maar beter nog is het dit woord zelf door een deelwoord te vervangen en in dan onvertaald te laten:

In de mening = Opiniante. In de veronderstelling = Supozante. In vreugde = Kun (en) ĝojo, ĝoje, ĝojante. In verrukking = Rave. In gebed = Preĝante. In de overtuiging = Kun (en) konvinko. In rust = Ripozante. In afwachting = Atendante. In onwetendheid = En nescio, nesciante. In arrest = Arestita. In 't voorbijgaan = Preterpase. In relatie zijn met iemand = Havi rilaton kun iu, rilatante kun iu. In leven = En vivo, vivante. In woede = En kolero, kolere. In 't bewustzijn = Kun la konscio, konsciante. In brand = Brulanta. In wording = Fariĝanta. In slaap = En dormo, dormante. In voorbereiding = En preparo, preparata. In bloei = Floranta. In druk verschenen = En preso, presita. In vertrouwen = Konfide, konfidence.

5. Tijdsduur.

In een jaar heb ik hem niet meer gezien = Dum tuta jaro mi ne plu vidis lin. Hij heeft veel gezien in zijn leven = Li vidis multon dum sia vivo.

6. Min of meer de betekenis van volgens.

In dezelfde trant = Laŭ (en) la sama stilo (maniero). In kleur verschillen = Diferenci laŭ koloro. In getal = Laŭ nombro. In de lengte = Laŭlonge. In de breedte = Laŭlarĝe. In kracht = Laŭforte. In betekenis = Laŭ signifo.

7. Min of meer de betekenis van betreffende:

Knap zijn in iets = Esti lerta pri (en) io. Vlug in 't leren = Rapida pri (en) lernado. Les in aardrijkskunde = Leciono pri (en) geografio. Professor in de wijsbegeerte = Profesoro pri filozofio. In de medicijnen studeren = Studi medicinon. Zich in uitgaven beperken = Limigi siajn elspezojn — In zijn hoedanigheid van = Laŭ sia kvalito de.

8. Betekenis van po:

In 't groot = Pogrande. In 't klein = Pomalgrande.

10. Ongeveer:

Hij is in de zeventig = Li estas proksimume sepdekjara. Het loopt in de duizenden = Sumiĝas je miloj.

11. Zonder bepaalde betekenis van voorzetsel en dus ook liever zonder voorzetsel vertalen:

In wezen = Esence. In hoofdzaak = Ĉefe. In staat zijn = Esti kapabla. In 't vervolg = Estonte. In elk opzicht = Ĉiurilate. In elk geval = Ĉiukaze. In overvloed = Abunde. In vrijheid = Libera. In grote getale = Grandnombre. In 't geheel niet = Tute ne.

12. In maakt soms deel uit van een uitdrukking, die de waarde heeft van een voorzetsel:

V O O R B E G I N N E R S.

Betrekkelijke Voornaamwoorden.

Wanneer wij nog eens aandacht schenken aan hetgeen ons leerboek over de betrekkelijke voornaamwoorden vermeldde, valt het ons op, dat al deze woorden aanvangen met de letter *k,* hetgeen dus zeggen wil, dat zij op dezelfde wijze gevormd worden als de vragende woorden. Wij dienen dit bij het vertalen uit het nederlands goed in het oog te houden, aangezien in het nederlands vele betrekkelijke voornaamwoorden de zelfde vorm hebben als de aanwijzende woorden. Wij zien dan ook vaak, dat beginnelingen de neiging vertonen om de woorden *die* en *dat* te vertalen door *tiu* en *tio,* ook wanneer zij in een zin als betrekkelijke voornaamwoorden bedoeld zijn. Zij hebben zich dan eenmaal in het hoofd gezet „die = tiu" en „dat = tio" en vertalen nu alles, wat „die" is door „tiu" en „dat" door „tio".

Die man is mijn vriend. In zulk een zin is *die* een aanwijzend voornaamwoord. Ik zou bij het uitspreken van deze zin de vinger kunnen gebruiken om bedoelden man aan te wijzen. „*Dat* is niet waar!" roept men verontwaardigd uit, als men iets hoort beweren, dat onjuist is. Men voelt bij het uitroepen de neiging opkomen om de wijsvinger vooruit te steken, als zoude men de onwaarheid willen aanwijzen. De woorden *die* en *dat* in genoemde zinnen zijn dan ook aanwijzende voornaamwoorden. *Tiu* viro estas mia amiko. *Tio* estas nevera!

Anders staat het echter met de navolgende zinnen:

De onderwijzeres, *die* jonge kinderen moet onderwijzen, heeft een moeilijke taak.

Hier is van aanwijzen geen sprake. Het woord *die,* in bovengenoemde zin gebruikt, duidt op het te voren genoemde woord „*onderwijzeres.*" Het woord *die* heeft dus betrekking op een reeds eerder genoemd woord, het is dientengevolge een *betrekkelijk voornaamwoord.* Het geval, waarop een betrekkelijk voornaamwoord doelt, noemt men het *antecedent.* Wanneer zulk een antecedent een zelfstandig naamwoord of een persoonlijk voornaamwoord is, is het betrekkelijke voornaamwoord in het Esperanto als regel „*kiu*".

Wij moeten de als voorbeeld gekozen zin aldus vertalen: La instruistino, *kiu* devas instrui junajn infanojn, havas malfacilan taskon.

Het kind, *dat* zo aardig zingt, is het dochtertje van mijn buurman. Het woordje *dat* in deze zin heeft niets uitstaande met *tio.* Men gebruikt hier „dat", omdat in het nederlands het betrekkelijk voornaamwoord, dat doelt op een onzijdig antecedent (het kind), nu eenmaal *dat* of *hetwelk* is.

In plaats van = Anstataŭ. In naam van = En la nomo de, nome de. In verband met = rilate al. In betrekking tot = Rilate al. In het bijzijn van = En ĉeesto de. In het midden van = Meze de. In vereniging met = Kunigite kun, unuigite kun, en kuneco kun. Ingeval van = Okaze de. In vergelijking met = Kompare kun. In vergelijking tot = Kompare al. In weerwil van = Spite al. In verhouding tot = Proporcie al (kun, laŭ). In 't belang van = Interese de (al), profite al. In antwoord aan = Responde al. In de nabijheid van = Proksime de.

13. Met figuurlijke richting (overgang van een toestand in andere): Iets vertalen in Esperanto = Traduki ion en Esperanton. De vaas viel in stukken = La vazo falis en pecojn. De hand in vuist ballen = Kunpremi la manon en pugon, pugnigi la manon. Wisselen in zilvergeld = Ŝanĝi en arĝentan monon. Een appel verdelen in vier delen = Dividi pomon en kvar partojn.

14. Volgen ten slotte nog enige uitdrukkingen, die min of meer vrij vertaald kunnen worden:

Iemand in 't verderf storten = Pereigi iun. Twee vliegen in een klap = Du muŝojn per unu bato. Hand in hand gaan = Iri man' en mano. In onmacht vallen = Senkonsciiĝi. In vergetelheid geraken = Perdiĝi en forgeson. In eens = Per (en) unu fojo. Zich een idee in 't hoofd zetten = Fiksi al si ideon en la kapon. Mijn plan is in duigen gevallen = Mia plano malsukcesis. In den blinde = Blinde, senrigarde, senatente. Een gewoonte in acht nemen = Atenti kutimon. In gebreke blijven = Preterlasi, ne atenti. In rep en roer = Alarmita, konfuzita. In omvang toenemen = Pliampleksiĝi. In prijs dalen = Preze malaltiĝi. In waarde stijgen = Plivaloriĝi. In weer en wind = Ĉe malbona vetero. In een handomdraaien = Per ekfaro. In zak en as zitten = Esti senkonsila. Iets in voorraad hebben = Havi ion en provizo. Iemand in bedwang houden = Perforte reteni iun. Zijn tong in bedwang houden = Regi la langon. In touw zijn — Esti tre okupita. In actie zijn = Agi. In een ommezien = En momenteto, tuj: In zijn plaats = Lialoke, anstataŭ li. In zijn naam = Lianome. Reizen in wijnen = Komize vojaĝi por vinoj.

Als voorvoegsel vindt en een bijna even ruim gebruik als in het nederlands: *eniri, enlasi, enmeti* enz.

Als bijwoord (*ene* = van binnen) komt en zeer zelden voor.

In is een bijwoord in: inverdorven = Trae (tute) malvirtiĝinta.

Verschillende nederlandse woorden, die in als voorvoegsel hebben, worden in Esperanto door woorden zonder voorvoegsel vertaald; doch dan ziet men, dat die woorden veelal met in beginnen, in dus als pseudo-voorvoegsel hebben: Inenten = inokuli, ingewanden = intesto, invallen = invadi, inboezemen = inspiri, inspuiten = injekti enz.

Deze toevalligheid springt dadelijk in het oog, wanneer men in plaats van een onzijdig antecedent een niet onzijdig antecedent gebruikt. Let maar eens op, wanneer wij de zin wijzigen. De jongen, *die* zo aardig zingt, is het zoontje van mijn buurman. Hieruit blijkt dus, dat het gebruik van het woord *„dat"* uitsluitend zijn oorsprong vindt in de eigenaardigheid van de nederlandse taal. Het woord *„dat"* is een betrekkelijk voornaamwoord, doelende op het zelfstandige naamwoord „het *kind"*. Het moet dus vertaald worden met *„kiu"*.

La infano, *kiu* tiel ĉarme kantas, estas la filineto de mia najbaro.

Bestudeer ook nog eens goed, wat in de 10e les in „Nia Lernolibro" wordt gezegd van getal en naamval van het betrekkelijk voornaamwoord.

Het komt wel eens voor, dat wij kortheidshalve het antecedent weglaten. De zaak wordt dan wel wat moeillijker. B.v.:

Die niet werkt, zal niet eten.

Die te laat komt, vindt de deur gesloten.

Maken wij deze zinnen volledig, dan luiden zij:

Hij (degene), die niet werkt, zal niet eten.

Hij (degene), die te laat komt, vindt de deur gesloten.

Wij zien dus, dat de woorden *„die"* in bovenstaande zinnen gebruikt, doelen op een woord (persoonlijk voornaamwoord), dat er aan voorafgaat. Het zijn dientengevolge *betrekkelijke voornaamwoorden* en blijven dat, ook al laat men het antecedent achterwege. Vertalen wij deze zinnen volledig, dan krijgen wij:

Tiu, kiu ne laboras, ankaŭ ne manĝos.

Tiu, kiu venos tro malfrue, trovos la pordon fermita.

(Let op *fermita,* bepaling van gesteldheid.)

In bovenstaande zinnen gebruikten wij de toekomende tijd, omdat zij een waarschuwing bevatten aan hen, die iets al of niet *zullen doen.*

Laten wij het antecedent weg, dan blijft bijgevolg over:

Kiu ne laboras, ankaŭ ne manĝos.

Kiu venos tro malfrue, trovos la pordon fermita.

Heeft het betrekkelijk voornaamwoord tot antecedent een der woorden: io, tio, ĉio of nenio, dan wordt dit steeds vertaald met *„kio"*.

Iets, dat men niet begrijpt, kan men moeilijk onthouden.

Ion, kion oni ne komprenas, oni malfacile povas memori.

Dat, wat gij zegt, is niet te geloven.

Tio, kion vi diras, estas nekredebla.

Alles, wat men doet, moet men goed doen.

Ĉion, kion oni faras, oni devas fari bone.

Hij vertelt *niets, dat* waar is.

Li rakontas *nenion,* kio estas vera.

Wat de naamval betreft, geldt voor *kio* hetzelfde als voor *kiu.* Het betrekkelijk voornaamwoord *kio* heeft echter evenmin als de woorden io, tio, ĉio en nenio een meervoudsvorm.

Ook van bovengenoemde voorbeelden kan het antecedent (behoudens in het laatste geval) worden weggelaten. Probeer het maar eens.

—

TER VERTALING.

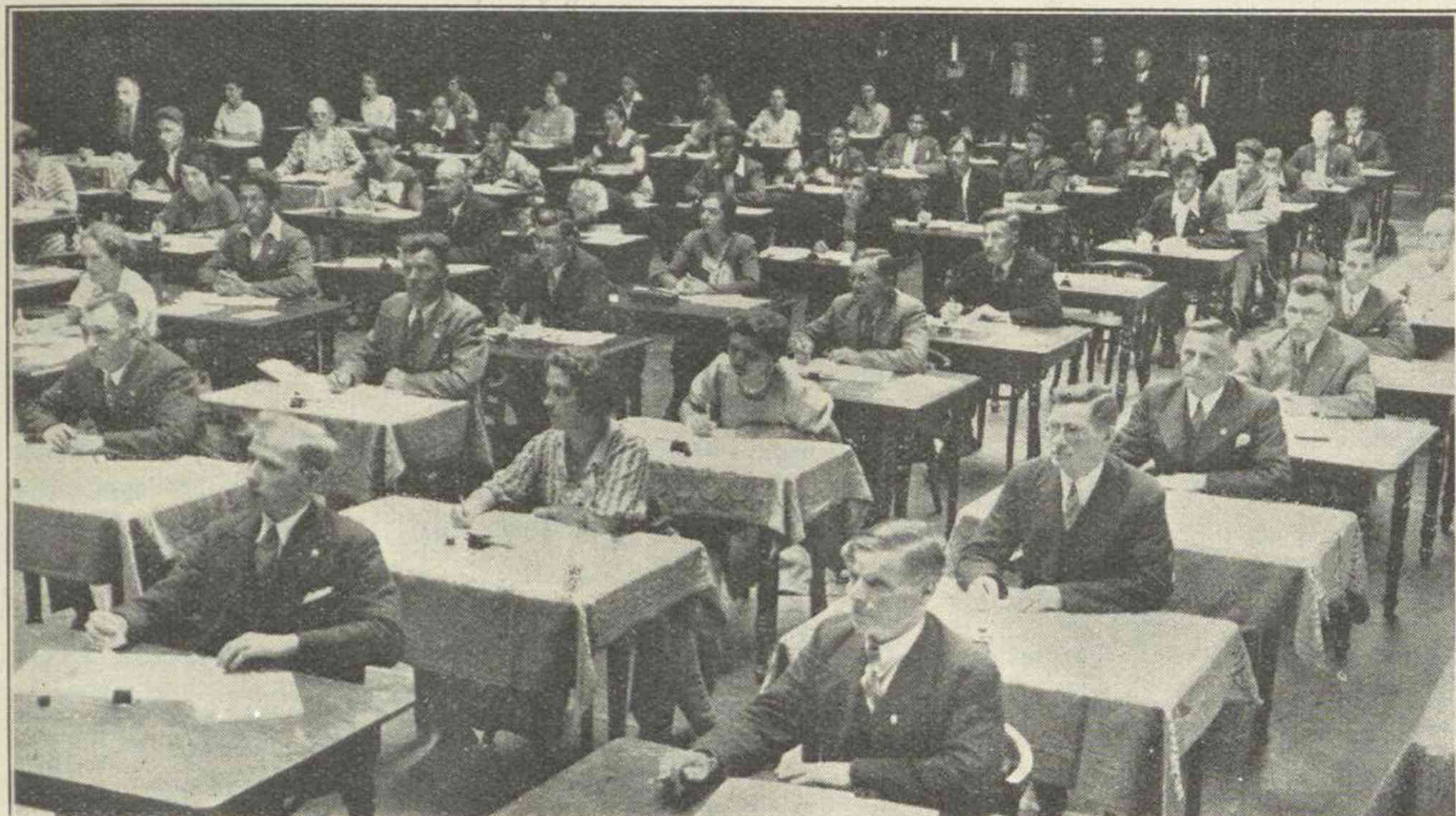
Het Esperanto, dat een internationale taal is, kan een wapen zijn in onze strijd. Mensen, die kunnen spreken en horen, behoeven zich niet te gedragen als doofstommen. Die te laat komen vinden de deur gesloten. Wat men niet begrijpt, kan men vragen. Dat boek behoort aan de openbare bibllotheek. Dat is niet waar, het is het mijne. Een boek, dat aan de openbare bibliotheek behoort, draagt (surhavas) een stempel. Gij vergeet, dat de man, over wien gij spreekt, uw vader is. Dr. Zamenhof, die in 1859 geboren is, stierf in 1917. Een boom, die zeer groot en dik is, is een woudreus. Dieren, die wij ons ten nutte maken (utiligas), noemen wij huisdieren (dombestoj). Dieren, welke hun jongen zogen (mamnutri), zijn zoogdieren. Het land, waarin wij wonen, is Nederland. Wie niet sterk is, moet slim zijn.

—

VERTALING VORIGE OEFENING.

Se vi volas lerni ion, vi devas fervore studi (studadi). Malgraŭ la pluvo, ni frue ellitiĝis kaj iris eksteren. Iru rekte antaŭen ĝis la fino de la strato, tiam vi vidos ĉe (je) via dekstra mano (dekstre de vi) nian klubejon. Nizoj kaj falkoj povas flugi tre alte. Kelkaj el ni supreniris (iris supren), aliaj restis malsupre. Mi sola daŭrigis mian vojon. Kvankam li foriris lasta, li alvenis unua. Unue oni devas vidi, poste pensi (pripensi) kaj fine oni povas paroli. Per malbona plumo kaj sur malbona papero, oni ne bone povas skribi. Laciĝintaj pro la laboro ili iris hejmen. Kial via amiko venis tiel malfrue? Ĉar (tial ke) lia poŝhorloĝo montris tro frue, li opiniis esti ĝustatempe; sed li estis tro malfrue. Seniluziiĝintaj ni iris hejmen. Vi libere povas paroli. En la ferio (libertempo) ni sentas nin tiel liberaj, kiel la birdoj en la aero. Sana kaj bonfarta (en bonfarto) li, post multjara foresto, revenis.

ALGEMENE NEDERLANDSE ESPERANTO EXAMEN-COMMISSIE.



Een hoek van de grote zaal van Krasnapolsky te Amaterdam, waar een examen plaats vond op 7 Juli l.l. met 85 A en 27 B candidaten.

De volgende examens A en B worden gehouden te Deventer op 30 November a.s. (men kan zich nog aanmelden tot 15 November a.s.) en op Zondag 22 December te Amsterdam. Aanmelden tot 30 November bij de sekretaresse W. A. Bakker-Smith, Rokin 57, A'dam-C.

NIEUWE UITGAVEN.

Tragiek en triomf van Zamenhof den vredesapostel („Vivo de Zamenhof") door Dr. Edmond Privat. Vertaling uit het Esperanto door mevr. L. Belinfante-Ahn. Uitg. W. P. van Stockum & Zoon N.V. XXII plus 126 blz. 14 x 20 c.M. Prijs??

Een vertaling van het bekende „Vivo de Zamenhof" van Privat, dat ons op zo sympathieke wijze het leven van den schepper van Esperanto schildert als den apostel des vredes. Van harte mogen wij deze vertaling in onze moedertaal toejuichen, waardoor ook niet-esperantisten in de gelegenheid zijn gesteld op andere dan op de gewone propagandawijzen iets over Esperanto en zijn geniale schepper te lezen. De keuze van deze titel mag zeer geslaagd heten; trekt buitenstaanders veel meer dan de eenvoudige oorspronkelijke titel.

In haar inleiding plaatst de vertaalster voorop, dat Zamenhof een vredesapostel was. Volkomen terecht. Doch het onmiddellijk daarop volgende betoog in het negatieve, waarin met nadruk verzekerd wordt, wat Zamenhof **niet** was, b.v. **geen** „omgekeerd chauvinist", **geen** politiek revolutionnair en **geen** godsdienstloze, in deze overigens mooie en treffende inleiding, zou ik liever gemist hebben. Wat Zamenhof **wel** was, zegt de inhoud van het boekje al op voldoende overtuigende wijze.

En de vertaling zelf: die is mooi, vlot nederlands. Over het algemeen voelt men niet, dat dit slechts een vertaling is. Oorspronkelijk geschreven zou het moeilijk vloeiender kunnen zijn. Kortom, een uitgave, die volkomen onze waardering verdient.

— G. J. D.

La spirito kaj la karno, „Vojo, vero, forta kaj vivo". Petro Dânov. Eld.: Bibl. „Nova Kulturo", Sevlievo, Bulgario. 68 pag. 14½ x 21 c.M. Prezo 1 sv. fr.

Serio da prelegoj pri religie filozofiaj temoj de Petro Dânov, la spirita gvidanto de l' bulgara „Blanka Frataro". Kvankam kelkloke la spirita imago de l' aŭtoro danĝere alproksimiĝas al fantazio, li tamen esprimas ĝenerale grandan veron, montrante la bedaŭrindan kontraston inter la agadoj de l' erarinta homaro kaj la Diaj ordonoj de amo kaj vero. Laŭ gramatika vidpunkto oni povus fari plurajn rimarkojn, kvankam la stilo ĝenerale estas bona kaj digna, tute konforma al la pritraktitaj temoj.

G. J. D.

—

Jarlibro Akademio. Voor hen die zich interesseren voor het Lingva Komitato en de Esperantista Akademio is dit jaarboekje van 40 pag., verkrijgbaar ad f 0.20.

Het bevat de Statuten en Reglement, de namen en de adressen der leden van het L K en Akademio, een kort overzicht van de geschiedenis dezer instanties in de esp. beweging, iets over de esp. diploma's, de landnamen en „oficialigitaj vortradikoj". A.

—

Zwagers' Esp. Zakwoordenboek, samengesteld en bewerkt door A. Blok.

Tweede herziene en vermeerderde uitgave. Rotterdam, W. Zwagers. Prijs 75 cent. 11½ × 18 c.m., 194 blz.

Voor den beginner kan een eenvoudig zakwoordenboekje, zoals dit boekje bedoeld is, veel nut hebben. Het sleuteltje wordt te beknopt; een uitgebreid woordenboek is dikwijls te kostbaar.

Deze uitgave blijkt aanzienlijk verbeterd en met de nieuwe woorden aangevuld. Bovendien is de omvang wel verdubbeld. Afleidingen en tegenstellingen zijn door den samensteller zoveel mogelijk vermeden; het is zijn bedoeling geweest, dat de leerling zich leert bepalen tot stamwoorden, om daarvan zelf de benodigde afleidingen te vormen.

In het uit twee delen (Esp.-Ned. en Ned.Esp.) bestaande boekje is beknopte grammatica opgenomen, benevens een lijst met woorden door um gevormd, spreekwoorden en zegswijzen, brief- en aanspreektitels.

Het viel mij op, dat de samensteller niet konsekwent heeft gehandeld ten opzichte van woorden, waarin de letter ĥ voorkomt, door in het Esp.-Ned. deel ĥemio, monaĥo enz. te schrijven, doch in het Ned.-Esp. deel kemio enz. Af te keuren is ook het koppelteken tussen tiu ĉi e. d. woorden (tiu-ĉi). Hier en daar valt een onjuiste schrijfwijze te konstateren (b.v. tartaro i. pl. v. tataro). Overigens is het boekje voor kursusgebruik zeer aan te bevelen.

G. J. D.

Onze Persdienst.

Uit de bij ons ingekomen bladen, tijdschriften en uitknipsels van Juni tot October, konden de hieronder volgende gegevens worden samengesteld.

Wij vonden een Esperanto-rubriek in:
Apeldoornsche Courant, Baarnsch Nieuwsblad, De Goede Tempelier, Laakkwartier, Nieuwe Fakkel, Plan West, Radiogids VARA, Transvaalbode, Wegeners Amsterdamsche buurtbladen.

Propaganda-artikelen in:
De Arbeider 1 x, Chr. Ambtenaar 1 x, Eindh. Koerier 1 x, De Fabrieksarbeider 2 x, Grafisch Weekblad 1 x, Palvu 1 x, Texelsche Courant 1 x, De Vrijdenker 1 x, Het Volk 2 foto's.

Van onze persdienst:
De Ambtenaar 1 x, Het Contact 2 x, De Fabrieksarbeider 2 x, Het Hoornsche Hop 4 x, De Klant 1 x, Nieuwsblad voor De Bilt 1 x, Het Volk 3 x, De vijf Heerenlanden 1 x.

Diverse pers- en afdelingsberichten:
A'dam Oost 2 x, De Ambtenaar 4 x, Arnh. Courant 1 x, Eindhovensche en Meiersche Courant 2 x, Eindh. Courant 2 x, De Fabrieksarbeider 4 x, Grafisch Weekblad 1 x, De Goede Tempelier 4 x, Het Hoornsche Hop 1 x, Maasbode 1 x, Nieuws van den Dag 1 x, Middelburgsche Courant 1 x, Onze Strijd 1 x, De Openbare School 1 x, Oosterkwartier Haarlem 1 x, Palvu 1 x, Standaard 1 x, Vooruit 1 x, De Vrijdenker 1 x, Het Volk 18 x, Volksblad 2 x, Zwolsch Nieuws- en Adv. blad 1 x, De Zaanlander 4 x.

Een Esperanto-kursus vonden wij in:
De Ambtenaar en De Transportarbeider.

Ook bereikten ons berichten uit de buitenlandse pers.

In „La Tribune Esperantiste" verscheen onder meer een Esperanto-radioprogramma en verschillende propaganda-artikelen enz. In een franse radiogids „Le petit radio" verscheen een esperanto-radioprogramma, alsook in „Le Phare de L' Esperanto."

Een speciale vermelding verdient een artikel van ons antwerpse lid B. Schoen in het geillustreerde weekeindnummer van „De Dag", een belangrijk blad in België.

Het stuk beslaat bijna twee pagina's met een sprekende kop en een beeltenis van den beroemden Descartes, die reeds in 1629 tot de conclusie kwam, dat een taal voor internationaal gebruik diende te worden samengesteld zodanig, als veel later door Dr. Zamenhof werd verwezenlijkt.

De schrijver van dit gedegen en interessante artikel zal zeker het genoegen smaken, met belangstelling gelezen te worden.

WEES AKTIEF.

Dat er dikwijls nog veel verloren gaat aan propagandamogelijkheden, blijkt ons meermalen. Er zijn vele dingen waaraan men ruchtbaarheid kan geven en die invloed hebben bij onze propaganda.

Zo ontving een onzer afdelingen, in antwoord op een verzoek, een brief in Esperanto van de Fabriek van Maggi's Voedingsmiddelen te Amsterdam, onder mededeling, dat ze de waarde van Esperanto weet te erkennen.

Het feit, dat een grote fabriek in Esperanto korrespondeert, moeten we ten voorbeeld stellen aan anderen, die zeker zullen volgen. Hetgeen de esperanto-beweging slechts ten goede komt.

RADIO-ELSENDOJ.

Ĉe VARA, Hilversum, Nederlando 375 M.
Jen la elsendoj por Nov.-Dec., aranĝitaj de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj.(MET 17.10-17.30 horo: Okc.ET 16.10-16.30: Or.ET 18.10-18.30).

9 Nov.: Par. kdo P. Krijt.
Temo: La Vara jubileas!
(La Laborista Radio Asocio ekzistas 10 jarojn. Eksterlandajn gratulojn sendu al: Postbus 50, Hilversum).

23 Nov.: Kantado de S-ino Jo Hekkert v. Eysden el „Ni Kantu".

7 Dec. (17.10-17.40 MET):
De kaj por la infanoj. Gvidantino kdino L. Tillema-Heynen.

1. Enkonduko de kdino T. H. (ned.-lingve).
2. Intervjuo kun la infanoj (ned.)
3. Salutas la infanoj siajn eksterlandajn korespondantojn.
4. Finparolo.

21 Dec.: Par. kdino M. Koch.
Temo: Dr. Zamenhof kaj esperanto.

Esperanto instruisto por Danio.

Ni ricevis la jenan leteron el Danio, de Dansk Arbejder Esperanto Forbund, kun peto ĝin konigi al nia membraro. Oni turnu sin al la sube menciita adres:

Se vi povus havigi al ni instruanton post novjaro, ni estus dankaj.
La kondiĉoj estas **nutraĵo kaj loĝejo garantiitaj dum tri monatoj, kaj krome 75% de la neta gajno.**
Se inter via membraro estas kapabla kursgvidanto, kiu volas labori laŭ tiuj kondiĉoj, li interrilatu kun ni, por ke ni interkontraktu kun li, sed tiel frue, ke ni povas serĉi labor- kaj restadpermeson por li.
Esperante, ke vi sukcesos havigi al ni instruanton, ni socialiste kaj kamarade salutas.
Adreso: Vesterbrogade 5², Aarhus, Danio.

Por DLEA:
Magnus Jacobsen, prez.

MUZEOVIZITOJ EN AMSTERDAM.

Dimanĉon, la 27an de Oktobro okazis la unua el la serio da ekskursoj en la Ŝtata muzeo en Amsterdam, gvidata de kdo Alings, kun bedaŭrinde nur dekduo da partoprenantoj. Mi tre miras, ke ne pli multaj gekdoj kaptis nun okazon por sia ĝenerala klerigo esperantlingve.

kdino H. A. Buis, Bussum.

(Kdino B. permesu al mi ion aldoni, nome, ke estas eble ankoraŭ antaŭ la dua ekskurso anonci sin ĉe la Distr. Sekr. en Amsterdam. La dua ekskurso okazos dimanĉon 24 Nov. je la 1a horo. Oni nur bezonas pagi la enirprezon de f 0.10.
Cetere mi restas preta gvidi unufojajn vizitojn al muzeoj por esp. grupoj de el aŭ ekster Amsterdamo. Oni turnu sin al mi.
Ni ankaŭ ne forgesu la propagandan valoron, ĉar ni ja al granda diversspeca publiko aŭdigas la uzadon de esperanto.
Red. L E.)

ONS STUDIEBLAD



L A PROGRESANTO

De tweede jaargang is nu verschenen. We hebben een paar honderd exemplaren van het eerste nummer meer laten drukken, om nakomers nog te kunnen helpen. Vóór de verschijning van het tweede nummer, deze maand, moeten we echter definitief de oplaag bepalen. Zij die dit nog niet deden, kunnen zich dus alsnog abonneren. Het is een maandelijks studieblad van 8 pag., formaat als LE, onder zeer bekwame redactie van Faulhaber. Een jaarabonnement kost f 1.25 (voor niet-leden f 2.—) ook in twee maandelijkse termijnen te betalen. Indien de afdelingspenningmeesters voor de betaling zorgen, na mededeling aan onze administratie, kunnen zij met hun leden ook een andere regeling treffen.

Herezulo.

Nu op de fraktievergadering der Sennaciisten gedurende het SAT-kongres te Parijs is besloten om gebruik te maken van het aanbod van k-do Lanti uit Parijs, om het door hem uitgegeven blad van bovengenoemde naam als verenigingsorgaan der Sennaciista frakcio te gebruiken, dring ik er bij onze hollandse fraktiegenoten op aan, zich op Herezulo te abonneren. Want door dit besluit is een einde gemaakt aan het onregelmatige verschijnen der berichten aan fraktieleden. Herezulo verschijnt elk kwartaal, kost per jaar f 0.60, welk bedrag gestort kan worden op postgirorekening 245542 van F. G. v. d. Plank, Van Speijkstraat 48¹, Amsterdam-West.
Behalve de organisatorische nieuwsberichten en verenigingsmededelingen, brengt het blad ook interessante beschouwingen over Sovjet Rusland van de hand van E. Lanti.

HAGO KONGRESURBO......
HAGO ESPERANTURBO ! !

Afdelingen en leden opgelet!

Op voorstel van k-do G. J. de Bruin, „Historiograaf" van onze organisatie, heeft het federatiebestuur besloten, tijdens ons jubileumkongres in Den Haag een historische tentoonstelling te houden, d. w. z. een tentoonstelling, die een beeld geeft van de groei en de arbeid van onze Federatie van haar oprichting af tot op heden.
Afdelingen en leden, die voor deze tentoonstelling iets uit hun archieven of persoonlijk eigendom willen afstaan of in bruikleen geven (statistisch materiaal, oude reglementen, afdelingsorganen, vlugschriften, brochures, foto's van „propraj domoj", propagandafoto's enz. enz.) verzoeken wij zich in verbinding te stellen met k-dino E. Faulhaber, Marathonweg 15², Amsterdam-Zuid.

La ISE-afero.

Nova Unuiĝo komenciĝas per ŝtelo.
En la artikolo de kdo Eerdmans (LE de 12-10-1935a) ni legis pro kiaj „principaj" kaŭzoj oni fondis la S.D. Esp. Ligon. Ankaŭ en Hago jam la komenco estis tre bela.
La antaŭa prezidanto de sekcio 5 (Loosduinen), A. Kiewiet, plendis pri la ĥaoso kaj la kvereloj en la federacio, uzante pri tiu temo malpli parlamentajn vortojn; kaj ĉar li malŝatis tiujn malagrablaĵojn, li aniĝis en la ISE-grupo. Nun oni povas atendi, ke tie okazas ĉio glate kaj organize. Sed ne estas tiel.
Kiewiet gvidis kurson por nia grupo kaj kiam ni eksigis lin, ni elektis kompreneble alian kursgvidanton. Pri tio ni per cirkulero informis la kursanojn, sed Kiewit instigis ilin resti ĉe li. Farante tion li fakte ŝtelis. Nia sekcio ja propagandis kaj elspezis por nia grupo relative gravan sumon por tiu propagando. La renton de tiu elspezo formas la kurskotizoj, kiuj nun malaperas en la poŝoj de Kiewiet aŭ en la kaso de ISE. Cetere li, kiam li jam estis membro de ISE, bezonis maton por ke la kursanoj ne eluzu lian tapiŝon, kaj faris aliajn elspezojn kaj petis pagon ĉe la kasisto. ISE do povas fieri, ke ĝi havas tre malmultekostan kurson.
Mi nur estas scivola ĉu la gvidantoj de la SDAP aprobas la manieron en kiu oni agas kontraŭ la sampartianoj kaj aliaj laboristoj en la federacio, ĉu ili ŝatas la ŝtelon kaj trompon por unuiĝo speciale por SDAP-anoj.

W. C. A. Heessels,
Sekr. Hago 5.

Korespondu kun Japanio.

Ĵurnalisto kaj novelisto deziras ricevi artikoletojn, kiujn li povas traduki japanlingve por presigi en laborista gazeto, kiun li eldonas kun kelkaj gekamaradoj.
Lia deziro estas scii:
Pri vivo, pri batalo kaj politiko ekonomio, literaturo, arto, kaj ĉiuj aliaj temoj karakterizaj en via lando. Reciproke li promesas skribi pri sia lando. La adreso estas:

Morija Cukasa,
16 Pidawaĉi Kanagaŭa - Ku
Yokohama, Japanio.

Liberemuloj!

En Stokholmo aperas monate „Laboristo," interligilo por la tutmonda anarkist- kaj sindikalistaro.
Jarabono: 5 resp.-kuponoj aŭ fl. 0.50
Mendu ĝin ĉe Adrian Persson, Stadshagen 15 B I, *Stokholmo*, Svedio.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Secretariaat: Postbus W. 6, A'dam (W.), Administratie: Postbus O. 50; Postgiro Adam Nr. 144698. Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nr. 111278.

Wederom nieuwe afdelingen.

Meer en meer dringt onze Federatie door, niet alleen in de grote steden, maar ook in de provincie, waar het werken dikwijls wat minder gemakkelijk is.

Ons distrikt Friesland is er in geslaagd een afdeling in het leven te roepen te Munnikenburen en ons distrikt Limburg in Schaesberg en Ubach over Worms.

Thans tellen we *130 afdelingen.*

—

Alle kursisten L E voor een kwartje.

Het begint weer goed te lopen. Verscheidene afdelingen gaven reeds hun kursisten op voor een winterabonnement op ons orgaan.

Deze begrijpen van hoe grote waarde het is voor de afdeling, als de kursisten reeds tijdens de kursus kontakt hebben met de organisatie.

Wij maken het mogelijk.

Voor slechts f 0.25 leest ieder kursist gedurende de winter ons orgaan. Wij sturen de bladen elke maand in één pakket aan het op te geven adres.

—

Onze nieuwe uitgaven.

Leesboekjes en woordenboekje !

Deze maand verschijnen: een serie van 5 leesboekjes en ons zakwoordenboekje.

Leesboekje.

Ten dienste der beginneling-esperantisten besloten we de uitgave ter hand te nemen van de leesboekjes, met veel zorg en toewijding samengesteld door kdino Annie Rebers te Rotterdam.

Het is een serie van 5 stuks 16 pag., gemakkelijke, onderhoudende tekst, gevarieerd maar „instrua" van inhoud.

Ook niet-beginners zullen ze met genoegen lezen.

Ze zijn rijk en oorspronkelijk geïllustreerd door den tekenaar Ger Sligte, zó dat het leren lezen van de inhoud er zeer door vergemakkelijkt wordt en tot een genoegen. Elk deeltje heeft 'n omslag van andere kleur.

De prijs is al heel laag gesteld, hetgeen mogelijk is, door de grote oplaag van 25.000 stuks en de, als bij andere verkistoj in onze Federatie, financieel belangloze medewerking van de schrijfster.

De prijs per boekje is *f 012½*. Alle 5 deeltjes tezamen slechts *f 0.55!*

De afdelingen enz. ontvangen hierop nog 20% korting.

En nu.... bestelt ze.

Woordenboekje.

De bewerking hiervan, die geschieden moet tussen het andere werk voor de Federatie, kost zó veel tijd — ongeveer 250 uur — dat het eerst over een paar weken verschijnen kan. Wacht dus nog rustig even af.

Bestellingen op dit uitgebreide zakwoordenboekje van 80 blz., esp.-ned. en ned.-esp., kunnen evenwel reeds gedaan worden.

Het kost f 0.12½. Afdn. enz. 20% korting.

Een paar cijfers.

Wij leverden af in Sept. en Oct. 2570 ex. La Komencanto en 2400 ex. Nia Lernolibro; 31500 strooibiljetten; 7800 brochures; 2000 raambiljetten.

UIT DE FED. BEST. VERG.

Vergadering van 2-10-1935.

Wat betreft de oprichting van ISE zullen wij de hoofdbesturen van SDAP, NVV, VARA enz. volledig op de hoogte stellen. Aan Henri Polak en Drees zal verzocht worden, opnieuw een radiospreekbeurt te vervullen. Uit Noorwegen gewerd ons een verzoek tot schriftelijke examenafname. Dit is ten enenmale onmogelijk. Antwoord werd ontvangen van het Plenumkomitato van SAT, waarin het verklaart te betreuren, dat geen vergaderingen met de verschillende LEA-besturen en met IVV gehouden werden. Betreffende het eenheidsfront met IPE blijkt 't PK de zelfde opvattingen te hebben als wij. We zullen onze houding nog eens in een artikel in S-ulo uiteenzetten.

Van Dr. Sofio Zamenhof ontvingen wij toestemming tot de uitgave van de door haar vader vertaalde „Fabeloj de Andersen" over te gaan, mits de Centra Librejo te Parijs toestemt. Deze bezit n.l. het manuskript. Het Fed.-bestuur uitte nogmaals zijn ontstemming over de onbegrijpelijk slordige uitgave van de Zamenhofwerken, waarin het trachtte verbetering te brengen. De leesboekjes van kdino A. Rebers uit Rotterdam worden nu uitgegeven. Een verzoek van afd. Arnhem om financiële steun werd afgehandeld.

In het weekblad „Wij" zullen wij met distrikt Amsterdam een advertentie plaatsen voor onze federatie.

Ter gelegenheid van ons jubileumkongres zal er in Den Haag een historische tentoonstelling worden gehouden.

—

Vergadering van 16-10-1935.

De bestuurders Faulhaber en Koch hadden een bespreking inz. de door kdino Rebers bewerkte leesboekjes. Met enige wensen en verlangens zal wederzijds rekening worden verlangen zal wederzijds rekening worden gehouden. Kdo v. d. Einde uit Santpoort stelt zijn uitgebreide collectie materiaal beschikbaar voor een eventueel op te richten wereldtaalmuseum. Wij zullen de mogelijkheid hiervan onderzoeken.

Een voorstel van het Amsterdams distrikt betreffende het aanbieden van een geschenk aan de federatie ter gelegenheid van ons jubileumkongres, wordt behandeld. **Een blijvende herinnering aan dit kongres, in de vorm van een gedenkboek, zal door het fed.-bestuur verzorgd worden.**

Een prijsvraag voor een „federacia himno" zal door ons in LE worden uitgeschreven.

Wederom zullen we bij de desbetreffende postautoriteiten de uitgave van een serie ansichtkaarten met esp.-tekst bepleiten.

Van NCEV ontvingen wij bericht, dat het toestemming zal proberen te verkrijgen, dat ook militairen in uniform de groene ster mogen dragen. De Fed. zal hiermede instemming betuigen.

Verscheidene korrespondentie en interne zaken worden afgehandeld.

—

Vergadering 30-10-1935.

De Haga Tramista klubo „Ĉiam Antaŭen" verzocht als „faka grupo" te worden toegelaten. Wij zullen ons in verbinding stellen met het Haags distrikt. Een verzoek van afd. Stadskanaal om subsidie werd behandeld. Een financieel rapport zal worden opgevraagd. Utrecht verzocht ons een gedelegeerde te zenden naar een te houden vergadering. Kdo Veen zal namens ons federatie-bestuur aanwezig zijn. Een voorstel van Bas Wels betreffende de uitgave van een muurkalender werd besproken. Besloten werd een kommissie te benoemen, welke de mogelijkheid van uitgave zal onderzoeken en deze zal kunnen verzorgen. Vlissingen verzocht ons een lijst van afdelingssekretarissen te publiceren. Een dergelijke lijst zou echter te veel plaatsruimte vergen en is snel verouderd. Deze zal in Interkontaktilo worden opgenomen. Het zangkoor „La Voĉo" verzocht onze medewerking inzake het verkrijgen van een schoollokaal. Wij zullen ons met het Amsterdams distrikt verstaan.

Een schrijven werd gezonden aan den rijksgedelegeerde voor de esp. examens, den heer Van Andel, waarin weer wordt aangedrongen op een spoedige beslissing, inzake de toewijzing van een staatsgedelegeerde aan onze examens.

Het Federatie-zakwoordenboekje, dat kdo Alings nu bewerkt, zal tegen het einde van Nov. klaar zijn. Aan de Vara zal worden verzocht te helpen bewerkstelligen, dat internationale kinderuitzendingen ook in het esperanto zullen plaats vinden.

Vele korrespondentie en rapporten van distrikten en afd. worden besproken.

Distrikts Mededelingen

DISTRIKT AMSTERDAM.

Sekr.: Weteringschans 40 huis, Centrum.

Museumbezoek.

De serie bezoeken aan het Rijksmuseum, onder leiding van kdo Alings, wordt voortgezet op Zondag 24 November. Om één uur verzamelen voor de rechteringang. Het aantal aanvragen voor een silabus was te gering om ze te stencilen, waarom we volstaan met enige doorslagen die de deelnemers om beurt kunnen lenen. Betaling hiervoor is dan niet nodig.

Zamenhofavond.

Op Zondag 15 Dec. vindt een grote Zamenhofavond plaats in De Tempel (Tolstraat bij de Amstel). Spreker kdo B. Ponstein, die als sekretaris van de Alg. Ned. Typografenbond vele internationale bijeenkomsten meemaakt.

Verder uitstekende muziek, ons zangkoor en het theatergroepje. Voor deze grootse feestavond hebben we de toegangsprijs gesteld op slechts 30 cent, voor werklozen 15 cent. Komt allen, neemt uw kennissen mede. Betere propaganda is niet denkbaar.

Distriktszangkoor.

Ruim 2 maanden bestaat nu ons koor en we kunnen niet anders zeggen, dan dat de zaak best marcheert. In kdo Belitzer hebben wij een uitstekend dirigent getroffen, die met enthousiasme zijn moeilijke taak verricht. Wij hebben reeds enige vierstemmige en éénstemmige liederen op ons repertoire staan.

Aan iedere esperantist, die belang stelt in ons koor, is het toegestaan, een repetitieavond bij te wonen. Door de kameraadschappelijke geest, die er heerst, zult ge u zeker „inter ni” gevoelen.
Hartelijk dank aan de afdelingen, die ons hun gelukwensen stuurden en ons subsidie beloofden.
Ook onze dank aan de koren van Rotterdam en Den Haag, die ons aan partituren hielpen. W. M. van Otegem, secr.esse.

DISTRIKT ANTWERPEN.
Distriktsverg. 6 Oktober te Boom.
Wegens het niet aanwezig zijn van afgevaardigden der distrikten Brabant en Oost-Vlaanderen, kon de aangekondigde vergadering van al de afdelingen in Vlaanderen niet doorgaan. Besloten werd dan deze vergadering te wijzigen in een distriktsvergadering voor de provincie Antwerpen.
Waren vertegenwoordigd: afdelingen Antwerpen, Deurne, Merksem en Boom. Willebroek verontschuldigde zich wegens de tentoonstelling door haar ingericht.
Uit de verslagen bleek, dat elke afdeling haar winterprogramma is begonnen met elk twee kursussen; een aanvangskursus en een voor meer gevorderden. Deze kursussen worden in 't algemeen door een bevredigend aantal leerlingen gevolgd.
Benevens deze afdelingskursussen zijn op dit ogenblik ook kursussen aan gang in de Arbeiders Volkshogescholen te Antwerpen met 30 leerlingen, te Deurne met 10. Ook is het distrikt in onderhandeling om kursussen in te richten te Turnhout en Mariaburg. In Turnhout zijn de inschrijvingen reeds geopend en kunnen wij eerstdaags aanvangen. Ook zullen wij trachten de kursussen te Kontich en Schoten, die verleden jaar stopgezet moesten worden, her aan te vatten, hopenlijk met beter resultaat.
Tijdens de groene maand van dit jaar werden tentoonstellingen ingericht door de afdelingen Deurne en Willebroek, terwijl volgende maand Boom aan de beurt komt.
Afgezien van het feit, dat deze distriktsvergadering niet als zodanig werd bijeengeroepen, mag zij toch schitterend geslaagd genoemd worden.
Na een rustpoos werd door al de aanwezigen een wandeltocht gemaakt naar Willebroek om er de tentoonstelling te gaan bezichtigen. Deze was ondergebracht in een der ruime en luchtige zalen van het Volkshuis en maakte een zeer gunstige indruk.
De kameraden uit Willebroek waren opgetogen door het groot aantal bezoekers die zij reeds gelokt had en verwachten hiervan vruchtdragende resultaten.

DISTRIKT FRIESLAND.
Sekr.: Sexbierumerstraat 18.
Wij zijn vermoedelijk niet te optimistisch, wanneer we zeggen over het dode punt heen te zijn. Er komt wat meer leven in de brouwerij.
Een nieuwe afdeling „De Grote Veenpolder” is opgericht te Munnikeburen, met aanvankelijk 7 leden. Onze distriktsvoorzitter hield hier een lezing voor **167 toehoorders.** Thans leidt hij 2 kursussen met in totaal **76 kursisten.**
In Drachten belegde ons distrikt, in samenwerking met de plaatselijke afdeling van het IvAO een openbare vergadering. Het bezoek was niet overweldigend, doch een kursus is zeker. Reeds gaven zich een **15-tal** op.
In Appelsga worden voorbereidingen getroffen voor het houden van een kursus. De grote afstand (60 K.M.) bezorgt het distriktsbestuur echter veel moeilijkheden.
In Lekkum geven wij een kursus. Deze telt 14 deelnemers. Zowel in Drachten als Lekkum is de oprichting van een afdeling vrij zeker. In Leeuwarden loopt een kursus met 35 deelnemers.
Hierbij komt dan nog, dat wij geregeld algemene leden kunnen boeken. Het begin is er dus. Sekr.

DISTRIKT ROTTERDAM.
Sekr.: Korfmakerstraat.

RAPORTO
pri la verda monato de la distrikto Roterdamo.

Sekcio	Disdonitaj Flugfolioj	Venditaj W.i.v. Esp. weten moet	Pendigitaj afiŝoj	Enskribitaj Kursanoj	Aranĝitaj kursoj
1.	8000	100	40	150	2
2.	4500	669	75	291	7
3.	6668	80	25	88	4
4.	6000	55	8	30	1
5.	2000	350	45	± 300	4
6.	2500	75	15	17	1
7.	—	—	—	52	1
8.	5000	350	19	104	2
9.	—	—	5	28	1
10.	—	20	15	21	1
11.	6666	132	30	30	1
12.	6666	38	20	40	2
13.	—	—	(ne respondis nian demandaron).		
14.	5000	100	8	51	1
Distrikto	—	—	207[1])	40	1
„	—	—	—	± 200[2])	7[4])
	53000	1069	512	1242	37[3])

[1]) La Distrikto sukcesis pendigi la afiŝojn preskaŭ en ĉiu komunumejo. (Malsanulejoj, Gasfabrikoj, ĉiuj ŝtampejoj, ĉiuj haveninstancoj, (boatoj, atendejoj ktp.)
[2]) Infanoj.
[3]) 11 sekcioj uzas „Nia Lernolibro” 2 „La Komencanto” 1 rektmetodon kaj[4]) proprajn lecionojn.

La sekcioj okazigis propagandkunvenojn kaj 3 ekspoziciojn. Kamarado v. d. Goorbergh disponigis dum la Verda Monato elmontrejeton por propaganda celo. Aliaj propagandiloj estis: ĉaroj kun bonefikaj tabuloj; pord' al pord' kaj domvizitadoj; reklamo en kino; anoncoj en gazetoj; la Distrikto aranĝis 2 tuturbajn biciklajn ekskursojn unu al Gouda; aperigis ĉiusemajne artikolon en 2 gazetoj ktp.
La propagando do estis granskala, la rezulto kontraŭe ne tiel kontentiga, ĉar nun kun apliko de la spertoj antaŭjaraj la nombro da kursanoj ne superas tion de la pasinta jaro. Bedaŭrinde ankaŭ ĉijare ne ĉiu, kiu anoncis sin, partoprenas la kursojn. Sed ni esperu, ke malgraŭ la krizo, la rezulto por la Federacio estos kontentiga; ni kontentas kun la sama rezulto de la pasinta jaro, kiam la Distrikto duobliĝos. Ni esperas, ke ĉi raporto kontribuu al la venontjara propagando, ke oni do ĉerpu ion el ĝi. La Sekretario.

DISTRIKT ZUID-HOLLAND.
Sekr.: Heemraadstraat 56, Vlaardingen.

Afdelingspenningmeesters
let er op, dat het adres van den penningmeester van het Zuid-Hollands distrikt tot de volgende jaarvergadering als volgt is gewijzigd: Van Speijkstraat 48[1], Amsterdam W. giro 245542. Alle betalingen aan de provincie moeten aan dit adres gezonden worden, tevens moeten de afdelingspenningmeesters, die achterstand hebben, deze zo spoedig inhalen of medelen waarom betaling achterwege blijft. Hierop moet ik aandringen, omdat door mijn verhuizingen binnen korte tijd er geen gelegenheid is geweest alle achterstand te inkasseren of de funktionarissen apart aan te schrijven, bovendien moet kas en bescheiden overgedragen worden aan mijn opvolger.
Zorgt er voor, dat het noodzakelijke werk niet uitgesteld moet worden door gemis aan geld en bedenkt, dat bij het opmaken van het jaarverslag het voor allen aangenaam is, wanneer de schuldenpost niet groot is. Ik reken op uw aller medewerking.
P. G. v. d. Plank.

DISTRIKTO HAARLEM.
Sekr.: Reigerstraat 61.
Ankaŭ en tiu ĉi jaro, la verda monato estis sukceso; la gazetaro dum la lasta tempo interesiĝas pli kaj pli por Esperanto; tio montras, ke la instigoj ne estis vanaj. Kontraŭe je la pasinta jaro la Komunuma Estraro ne estis helpema al nia propagando; sed ni ne laciĝos, ni persistu ĝis la celo: „Esperanto en la Lernejo”. La sindikatsekcioj helpis nin en nia propagando kaj tio ĉi estas ĝojiga afero; la unuiĝo tramo kaj fervojistanaro aranĝis Esperantkurson dank' al kdoj Goedejohan kaj kompanio. La kurson partoprenas 38 gelernantoj kaj estas gvidata de kdo Agosti.
Nia intenco estis okazigi kurson en Zandvoort, sed pro tio, ke IvAO ankaŭ aranĝis intern. kurson, ni ne sukcesis tie, sed ni esperas pri fondiĝo de sekcio en Zandvoort. Ankoraŭ du kvartalaj gazetoj enpresas niajn artikolojn nome „De Poort” kaj „Zandvoortsche Courant”.
Gekamaradoj aktiviĝu por nia ela idealo, Virinĥoro estu preta por la rememoro de Zamenhof en Decembro. A. Agosti, sekr.

UIT DE AFDELINGEN

AFD. AALSMEER. „Ĉiam Supren”.
Sekr.: Uiterweg 350.
Na een uitgebreide propaganda-actie gedurende de Groene Maand organiseerden we op 18 September een tentoonstellingsavond in gebouw „De oude Veiling” alwaar kdo P. Krijt uit A'dam als spreker optrad. Voor de beginkursus meldde zich een 12-tal leerlingen aan. De kursus, welke geleid wordt door kdo A. F. v. Haren uit A'dam vindt plaats Vrijdagsavonds ten huize van kdo R. de Haan, waar **Dinsdagsavonds** ook de **klubavond** wordt gehouden. Het eerste uur van de klubavond wordt benut voor een vervolgkursus, onder leiding van kdo R. de Haan, die tevens de functie van voorzitter vervult. Kdo H. A. Hoogervorst, die gedurende vele jaren voorzitter en vooral de grote, stuwende kracht van „Ĉiam Supren” is geweest, heeft gemeend nu zijn functie te moeten neerleggen. Een hartelijk woord van dank voor alles wat hij voor de Esp.-beweging deed, is hier zeker op zijn plaats. We hopen hem nog lang als lid in ons midden te zien. Tot besluit zij nog vermeld dat onze afdeling thans 15 leden telt.
Het Bestuur.

AFD. ALKMAAR. „Vekiĝu”.
Sekr.: Paardenmarkt 3.
Nian elementan kurson nun vizitas **45 kursanoj**. Tial ke tiu ĉi nombro estas pli granda ol la loko en la salono de la komenclernejo, okazas ankaŭ kurso en la domo de kdo Jac. Veen, kiu mem instruas ses kursanojn. Pro tio nian grandan dankon al kdo Van Veen. La daŭriga kurso estas vizitata de dudek kursanoj. Ni esperas ke el tiu ĉi kurso multaj plenumos multaj ekzamenon A.
Do gekamaradoj bona studado estas dezirinda. Vizitu regule la kursvesperon.
J. Slikker, sekr.

AFD. ALMELO. „La Orienta Stelo.”
Sekr.: K. Oostereschstraat 1.
Nia sekcio Almelo, organizis la 5an de Oktobro ekspozicion en „De Baken”. La ekspozicio estis tre interesa. La gazetaro favore menciis ĝin. La salono aspektis bela, kaj ni ne povis plendi pri la vizito. En la verda monato ni prizorgis la propagandadon. La 8an de Oktobro ni komencis novan kurson kun **14 kursanoj**. Kdo Ten Bruggecate el Enschede gvidas ĉi tiun kurson.
B. G. Assink, sekr.

AFD. AMERSFOORT.
Sekr.: Kamillestraat 27.
Zaterdag 19 October van 2-9 uur is alhier een tentoonstelling gehouden in de speeltuin „Het Soesterkwartier”.
Het is een groot succes geworden. De tentoonstelling werd druk bezocht en voor de kursus gaven zich op niet minder dan 52 deelnemers.
Ook waren aanwezig het distriktsbestuurslid kdo Alta uit Bilthoven en echtgenote en voor een groot gedeelte is dit succes toe te schrijven aan hun onvermoeide werkkracht, en daarom roep ik iedere Esperantist toe: doe zoals deze kameraden en wij zullen overwinnen.
En nu voorwaarts vrienden, geeft uw beste krachten voor dit mooie doel en versterkt uw afdeling.
Leve Esperanto!, de taal voor iedere weldenkende arbeider! H. Hottinga.

AFD. BEEMSTER. „Bemstro”.
Na een stevige propaganda in de maand September, slaagden wij wederom, in samenwerking met Volksonderwijs, een Esperanto-kursus te organiseren, waarvoor zich 15 **kursisten** opgaven. De kursus wordt geleid door kdino De Bes-Coppens uit M. Beemster. De kosten zijn slechts 10 cent per week, welke terug komen in de kas onzer afdeling, zodat de kursisten welke zich na het beëindigen van de kursus bij ons aansluiten, daar ook weer van kunnen profiteren. A. Kuiper.

AFD. ENSCHEDE. „Antaŭen”.
Sekr.: Penninkstraat 14.
Alhoewel het aantal bezoekers van de tentoonstelling en opgave van nieuwe kursisten zeer slecht was, thans kunnen wij mededelen, dat na het verspreiden van de 7500 strooibiljetten van de Federatie en twee advertenties in „Volksblad” en „Tubantia” het aantal kursisten steeg tot **22.** Bovendien organiseerde de VVVO ook dit jaar weder een kursus met een deelname van ongeveer **16 kursisten.** (Zij gebruiken ook de leermiddelen van de Federatie.)
Als 2e penningmeesteres werd gekozen kdino Stien Nijhuis. Langs deze weg een woord van dank aan kdo De Graaf voor het werk als 2e penningmeester in onze afdeling verricht.
Aan onze leden. Het bezoek aan vergaderingen en vervolgkursusavonden is niet meer zo groot als enige tijd geleden. Van de 27 leden kunnen er minstens 22 komen, nietwaar (uitgezonderd zijn de kdoj die 's avonds moeten werken).
Let op! **Woensdag 13 Nov. vervolgkursus; 20 Nov. ledenvergadering; 27 Nov. vervolgkursus,** enz. Komt allen! En op tijd.

AFD. GENT. „Gentaj Laboristaj Esp.”
Sekr.: Scheepslosserstraat 21.
Finiĝis ĉiu propaganda-laboro por la vintraj kursoj. Multe pli povis esti farita, sed bedaŭrinde ne ĉiu membro estas sufiĉe konscia. Tiel ni propagandis dum la verda monato:

1. Estas disdonitaj proksimuma 10.000 cirkuleroj.
2. 45 afiŝoj „Arbeiders leert Esperanto” estis metitaj sur la publikaj afiŝejoj en la urbo. 35 afiŝoj troviĝis en la popoldomoj kaj antaŭ la fenestroj de niaj membroj.
3. Dum la tuta monato Septembro ĝis mezo de oktobro brilis nia belega ekspozicio en la montra fenestro de la Popolbiblioteko en Zuivelsteeg.
4. Ekspozicio estis organizita la 14, 15, 16 de Septembro en Festpalaco „Vooruit”, St. Pietersnieuwstraat.
5. Dum tri semajnoj aperis ĉiutage du diapozitivoj instigantaj al la lernado de nia lingvo, sur la ekrano de la kinejo „Vooruit”, St. Pietersnieuwstraat.
6. Aperis alvokoj en la lokaj gazetoj. La rezultato de ĉi-ĉio estas:



30 gelernantoj sin prezentis por la 1a grada kurso (gvidantino kdino De Keyser),
12 por la duagrada kurso (gvidanto kdo Enghien),
6 infanoj por la infankurso; 10 gelernantoj por la perfektiga kurso (gvid. kdino De Cock).
Laŭ nia situacio, la rezulto estas kontentiga. Dormantaj gekamaradoj, vekiĝu, eklaboru! Ĉiujn ni bezonas. Plifaciligu la laboron de la ĉiam laborantoj. Ne plu uzu Esperanton kiel amuzilon! Ĉiuj ĉeestu la **ĝeneralan kunvenon** kiu okazos sabaton la **16an de Nov.** en nia kunvenejo „Het Belfort”, Botermarkt 19. C. de Cock, sekr.

AFD. DEN HAAG I.
Sekr.: Veenkade 38.
Hago I malfermis la vintran sezonon 1935 kun 2 kursoj por plenkreskuloj, resp. kun 18 partoprenantoj je Mardvespero sub la gvidado de la kdo Worms kaj **17** je ĵaŭdvespero sub gvidado de kdo Worst. En ambaŭ kursoj estas uzataj la lernlibroj de kdo De Bruin. Krome kdo Capteijn organizis infankurson kun **20 geknaboj.** Kvankam nur kelkaj anoj faris la propagandan laboron, kaj ankaŭ la rezultoj de la propagando sur la publika vendejo estas tre malbonaj, ni ne povas esti tute malkontentaj. La sekr. Kolbaso.

AFD. DEN HAAG V (Loosduinen).
Secr.: Walnootstraat 249.
Ni ĉiam progresas en Loosduinen. Ni nun ankaŭ havas nian regulan konversacian vesperon. Ĉar ni vendredvespere povas disponi pri la tuta konstruaĵo Rubensstraat 16 ni aranĝas la kurson en la granda salono, dum la anoj kunvenas en la malgranda por konversacii, priparoli la enhavon de „La Progresanto”, Haga Interkontaktilo ktp. Kdo Panis gvidos tiujn kunvenojn.
Pro la diversaj okazintaĵoj kdo Panis nun estas prezidanto de nia sekcio. Kiewiet instigis siajn kursanojn resti ĉe li, restas al ni do nur unu kurso, gvidata de kdo Eigenhuis.
Fine mi turnas vian atenton al la fakto ke nia kasisto, kdo Noordanus vizitos vin por enkasigi la monon por OKK. La jubilea kongreso sukcesu! W. C. A. H.

AFD. HELDER.
Sekr.: Asterstraat 19.
Bijeenkomsten **iedere Maandagavond** 8 **uur,** Dijkstraat 49 a.
Na het bericht over de oprichting van onze afdeling is dit het eerste, wat van ons in L E verschijnt. Wij hebben al die tijd gezwegen. Dat we echter niet stil gezeten hebben, moge uit het volgende blijken:
Onze afdeling groeide sinds de oprichting in Mei van 9 op 12 leden. Voor de kursussen hebben we een fikse propaganda gevoerd, wat ons vooral mogelijk was door de steun, welke wij in de vorm van vlugschriftjes van het H.B. mochten ontvangen, waarvoor op deze plaats onze dank. Ons werk was niet vergeefs. We hebben n.l. **54 kursisten in Den Helder** (twee kursussen) en **26 in Schagen.** Dit laatste mooie aantal hebben we, dank zij de medewerking van onzen kameraad Jan Winkel, behaald. De kursus in Schagen is georganiseerd door het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, in samenwerking met onze afdeling. Ook in Oudesluis zullen we proberen een kursus te organiseren, hetgeen in samenwerking met kdino A. Kaptein geschiedt. Voorlopig heeft onze propaganda dus reeds 80 kursisten opgeleverd, hetgeen voor onze jonge afdeling, die met grote moeilijkheden te kampen heeft, zeker een succes is.
Wim Braakensiek, sekr.

AFD. LEEUWARDEN.
Sekr.: Achter Landbuurt 73.
De afdeling Leeuwarden vergaderde huishoudelijk.
In de bestuursvergadering zijn de functies aldus verdeeld: J. Zomers, voorzitter; H. Bijl, Sekretaris, F. de Boer, Penningmeester, H. Schotman 2e Voorzitter; Ym. Hoff, 2e Sekretaresse, C. C. M. Rijpstra-Timmermans, Persdienst, terwijl H. Schotsman ook de boekendienst voor zijn rekening zal nemen.
Verder werd besproken het Zomerfeest in Noordlaren en het propagandawerk.
De beginkursus telt 35 kursisten, terwijl de A.-kursus **11** leden omvat.
Het distriktsbestuur heeft in de provincie nuttig werk verricht. Te Munnikeburen wordt een beginkursus geleid door kdo Hettema, aanvangende met **67 kursisten,** in Bolsward zal kdino v. d. Zee een kursus leiden, terwijl er in Drachten, Appelsga en Lekkum kursussen in voorbereiding zijn.
Tengevolge van het meerdere werk, dat uit een en ander voortvloeit, maakt dit uitbreiding van het Distriktsbestuur noodzakelijk. Door de vergadering werd voor de vervulling van een funktie kdo H. Schotsman gekozen.
Na gezamenlijke zang uit „Ni kantu”, sloot de voorzitter deze geanimeerde en goedbezochte vergadering.

AFD. LEIDEN.
Sekr.: Weverstraat 27.
Nia propagando finiĝis. Plenentuziasme ni laboris kaj supozante pli da rezultato ni komencis la propagandon.
Tamen proporcie al la **antaŭa jaro ni varbis** malpli da kursanoj, kvankam la nombro kiu sekvas la kursojn estas same granda. Ni nun de domo al domo disportis 13.000 flugfolietojn, kio estas sufiĉe multa, do tuta Leideno estis provizita per niaj propagandiloj. Ni ankaŭ aranĝis ekspozicion sufiĉe belan kaj kun peno aranĝitan, kiu tamen ne multe estis vizitata. Eble pro la situo, ke ĝi ne tre vizitiĝis, ĉar nur malmultaj preterpaŝas tion lokon. Ni tamen sufiĉe anoncis ĝin kaj kun sur ĉaro fiksita tabulo, bele pentrita, iu kdo preskaŭ ĉiutage iĝis tra la stratoj, kiu tamen multe altiris la atenton sed ne ĉies interesiĝon por lerni nian lingvon. El tiu propagando rezultis, ke ni notis 67 novajn kursanojn el kiuj (nekompreneble) nur sekvas **46** da ili la du kursojn elementajn. Pri la infankurso ni povas esti kontentaj, ĉar el la **43 infanoj,** kiujn ni enskribis, **40** sekvas la kurson. Ankaŭ post tio ni ĝojas, ĉar neniam antaŭe en Leideno infankurso estis aranĝita, kaj ke la nombro superis nian atendon. Nia kdino E. Hellendoorn gvidas la infankurson. Samtempe mi volas instigi la anojn, ke ili pli regule vizitu niajn klubvesperojn, ĉar la lastajn 2 semajnojn ĉeestis nur malmultaj. Do gekamaradoj konu vian devon kaj kunhelpu ne nur per via ĉeesto sed ankaŭ per via energio.
J. J. Barense, sekr.

AFD. MERKSEM.
Sekr.: Bredabaan 523.
Op Vrijdag 4 October is een nieuwe Esperanto-kursus begonnen in het Volkshuis met als lesgever kdo H. Melius. Vervolgens zal kdo De Bie de konversatie-avonden en volmakingslessen onder zijn leiding nemen **elke Dinsdagavond** van 7.30 tot 9 uur. Alle kursisten en leden worden verzocht zo talrijk mogelijk deze lessen te volgen.

AFD. MIDDELBURG. „Unueco per Esp."
Sekr.: Baanstraat Q 245.
Ook onze afdeling heeft in de Groene Maand propaganda gemaakt voor een kursus. Wij hebben 5000 strooibiljetten verspreid en op verschillende punten van de stad waren onze raambiljetten te zien. Verder organiseerden we een tentoonstelling, die gedurende een week gratis te bezichtigen was. Het resultaat was, dat we nu **14 kursisten** hebben. De kursus wordt gegeven door ons lid N. J. Holster, 's Maandagsavonds in ons lokaal. We gebruiken er het nieuwe leerboek „La Komencanto". Voor de leden is er nog een **vervolgkursus** op **Donderdagavond.** J. Geers, secr.

AFD. OOSTZAAN. „Paco estu nia celo.
14 Oktobro ni havis gravegan kunvenon. Kdo Kruidhof prezidis ĉi tiun vesperon. Je la oka li malfermis la kunvenon, voĉlegis la tagordon. Tial ke ni momente ne havas multajn komenckursanojn kaj ni ĉiam devas pagi multan lernejo-luprezon, ni devos esti ŝparemaj. Malgraŭ tio ni sukcesis ĝustigi la budĝeton. Ni elektis unuanime denove kdon Bruckenberger kiel kursgvidanton. Ni provizore aranĝis niajn kursojn en unu vespero; la komenckurson merkrede je la 8a ĝis la 9.30a kaj la daŭrigkurson je la 9.30a ĝis la 11a, sed kiam ni ricevos favoran respondon, la kurso estos aranĝata je alia vespero.
Tiu, kiu ŝuldas kotizon pli ol 3 monatoj, povos esti forstrekata el la membrolisto. Ni esperas, ke tio ne estos necesa, sed se okazo sin prezentas, la estraro devos fari ion. Por nia sekcio kaj nia bela lingvo.
J. Schuitemaker, sekr.

AFD. ROTTERDAM II.
Sekr.: Frankendaal 71.
Kursoj.
En „Laborista Esperantisto" No. 10a (de 12 Oktobro) ni legas i.a. en la rubriko: Statistiek, paĝo 96a, ke Roterdamo II per 4 kursoj por 226 lernantoj komencis la sezonon 1934-1935.
Por eviti miskomprenon kaj duban penson pri tiu cifero 4 mi nepre devas atentigi vin, ke ni aranĝis pasintjare 7 kursojn por tiuj 226 kursanoj. Nun oni povus pensi, ke ni aranĝis amaso-kursojn de proksimume 60 personoj.
Male, ni ĉiam zorgas, ke ne pli ol 40 personoj apartenas al unu kurso, eĉ malpli!

—

Onze afd. heeft haar propaganda-maand weer achter de rug. Wij kunnen voorlopig tevreden zijn met het behaalde resultaat: niet minder dan **296 kursisten** werden door ons ingeschreven. Tal van kameraden hebben zich dan ook niet door storm of stortregens laten weerhouden om hun plicht te doen. Voor hen is dit resultaat dan ook een beloning voor het gedane werk.
Natuurlijk konden wij niet verwachten, dat alle ingeschreven kursisten ook werkelijk kursist zouden worden. Toch hebben **236** ingeschrevenen ernst gemaakt van hun voornemen om Esp. te gaan leren en zij hebben inmiddels de eerste lessen reeds achter de rug. Deze 236 kursisten zijn ook dit jaar ingedeeld in 7 kursussen. Bij alle kursisten verschijnt „Lab. Esp." in huis, zolang als zij bij ons kursist zijn, want ook dit jaar zijn allen collectief geabonneerd op onze krant. Wij wensen hen een prettige en vruchtdragende studie toe, terwijl wij hopen, dat de regelmatige ontvangst van onze krant het contact zal weten te brengen tussen hen en onze federatie.
Voor onze leden organiseerden wij een A-kursus, waarvan wij hopen in Mei 1936 het gewenste resultaat te zien in een flinke vermeerdering van het aantal A-gediplomeerden.
Gekamaradoj, ook jullie veel succes in je studie! J. Huyzer, sekr.

AFD. ROTTERDAM IV.
Sekr.: Talmastraat 54.
La prezidanto esprimis sian bedaŭron, ke tiom malmulte da membroj ĉeestas. Sekvis elekto de nova prezidanto ĉar la nuna prezidanto abdikas pro multe da laboro. Kdo Garten estas elektata.
Ĉar kdino Kuiper ne plu estas membrino de nia sekcio oni bezonas novan 2an sekretarion. Kdo Ras estas elektata. Kiel libroservanton oni elektas kdon Kerkhoven.
Delegito por la R'dama distrikto restos kdo v. d. Horst kaj SAT-peranto fariĝas kdo Oosthoek.
Kdo Verschoor, kiu la pasintan jaron gvidis kurson, pli volonte vidus, ke alia persono transprenus tiun ĉi funkcion, ĉar li estas tre okupita. Pro la fakto, ke neniu volas fari tion, li (Verschoor) decidis reokupi sin per tiu ĉi laboro.
La kurso okazos ĉiumardvespere je la 8a. La estraro proponas komenci la klubvesperojn en la estonto je la 7a. De 7 ĝis 8 h. la gramatiko estos pritraktata kaj tiel post la 8a oni havas la okazon pliatenti pri la parolado de la lingvo.
Ĉi sube la nuna estraro:
Kdo H. Garten, 1a prez.; M. Wesdorp, 2a prez.; J. B. Pak, 1e sekr.; G. Ras, 2a sekr.; S. Assele, 1a kas.; F. J. Verschoor, 2a kas., kaj kiel bibliotekiston: B. Kerkhoven. J. B. Pak, sekr.

AFD. SCHERMERHORN. „Persisto".
La kvinan de Oktobro nia sekcio organizis la unuan propagandan festvesperon.
Ĉar nia sekcio nombras nur kvin aninojn, ni bezonis la helpon de iu najbara sekcio kaj estis „La ranoj" el West-Graftdijk.
Senpage, oni povis viziti la festvesperon, kaj kelkaj centoj da programoj estis disdonitaj. La celo de ĉi tiu vespero estis, instigi kaj konvinki la ĉeestantojn, pri la utilo de esperanto. Multaj homoj plenigis la salonon.
Propraj aninoj prezentis muzikon, kaj kantadon kaj „la ranoj" prezentis la teatraĵon: „Door esperanto tot de wereldvrede."
Ĉiuj atente aŭskultis tion, kio estis prezentata. Dum la paŭzo la prezidantino jam povis noti sep geanojn por la komenca kurso, kaj je la unua leciono jam ĉeestis dektrio da personoj. La propaganda vespero do bone sukcesis, kaj ni povas esti kontentaj. La komenc-kurso estas gvidata de kdo Bankersen el West-Graftdijk, per la infan-gazeto „La juna vivo" ĉar jam multe da kursoj bonege sukcesis per tiu lernilo. Ankaŭ la daŭriga kurso estas gvidata de kdo Bankersen.
Ni tutkore esperas, ke ĉiuj niaj novaj anoj persistu, ĝis la fino de la kurso kaj la nomon „Persisto" ne hontigu.
C. v. d. Oord, sekr-ino.

AFD. SCHIEDAM.
Sekr.: Westfrankelstraat 130.
De groene maand-actie is weer achter de rug en onze afdeling kan tevreden zijn over haar werk. Meer en meer blijkt, dat zo'n propaganda-maand nuttig werkt naar buiten niet alleen, maar dat ze ook voor „de inwendige zending" van belang is. De wijze b.v., waarop onze leden hun medewerking verleend hebben aan de propaganda-actie, is ongetwijfeld ten goede gekomen aan de geest in de afdeling. Maar ook naar buiten is het reslutaat nog nooit zo groot geweest in Schiedam. Konden we verleden jaar wijzen op een aantal van 70 deelnemers voor de beginkursus, deze keer hebben we de **100** bereikt.
De actie werd begonnen met het uitsteken van de groene vlag op verschillende punten van de stad en het plaatsen van de bekende raambiljetten, terwijl een groot doek bevestigd werd aan de voorgevel van het Volksgebouw met de woorden „Arbeiders, leert Esperanto". Hierop volgde de verspreiding van 5000 strooibiljetten. De laatste week van September doorkruiste een reclamewagen de stad, waarop tot deelname aan de kursussen opgewekt werd. Op Zaterdag 28 September was een propagandafietstocht georganiseerd. Een vrachtauto, met reclamedoeken behangen, waartussen een groepje muzikanten had plaats genomen, reed voorop. Daarachter volgden de fietsers met allerlei zelfgemaakte borden, sterren op het voorwiel enz.
Het slot van de actie bestond in een openbare vergadering op 2 Oktober, waar kdo Bout uit Rotterdam de spreker was. Voor een 150-tal aanwezigen gaf deze een warme uiteenzetting van ons streven, terwijl hij door een kleine demonstratie de logische bouw en de gemakkelijkheid van onze taal aantoonde. De toevallige aanwezigheid van een oostenrijks Esperantiste gaf de vergadering een bijzonder cachet. Door middel van een soort interview, dat zin voor zin vertaald werd, konden de toehoorders zich overtuigen van het practische nut van Esperanto. In een der openbare scholen zijn op 9 Oktober de kursussen, elk groot pl.m. 50 deelnemers, begonnen. Moge nu eens meer dan 50% van hen de studie tot het eind volhouden; dan eerst zullen we met recht van een goed succes kunnen spreken.
N. v. Heiningen, sekr.

AFD. VLISSINGEN.
Sekr.: v. Quakkelaarstraat 6.
In verband met de groene maandactie, organiseerden wij een tentoonstelling. Voor dit doel was een mooi winkelpand gehuurd in het centrum der stad.
Aan de uitnodiging „komt U eens binnen" werd zeer veel gevolg gegeven.
Door middel van een grote wereldkaart, waaraan groene linten bevestigd waren, werd de omvang van de korrespondentie aangetoond, ook lagen tientallen tijdschriften ter inzage.
Over het bezoek hadden wij niet te klagen; apart dient vermeld te worden de katholieke wethouder van Onderwijs, de heer Edelman, als altijd, ook nu weer zijn belangstelling toonde. Ook de plaatselijke pers was ons zeer ter wille.
Op deze tentoonstelling, welke een week duurde, gaven velen zich als kursist op, niettemin verschenen er slechts 13.
Vermeldenswaard is nog, dat van gemeentewege een kursus in Esperanto wordt gegeven voor werklozen. Hieraan nemen pl.m. 20 personen deel.
H. Oosthoek, secr.

AFD. WEST-GRAFTDIJK.
Zaterdag 26 October hield onze afdeling haar jaarvergadering. Het jaarrapport getuigde van een opgewekt leven. Het mocht onze afdeling gelukken 7 nieuwe afdelingen op te richten, n.l. Uitgeest, Heiloo, Middelie, Kwadijk, Koedijk, Beets en Andijk. Ook het lopende jaar belooft weer vruchtbaar te worden. Kdo Heinis geeft les aan 4 groepen, kdo Bankersen aan 5 groepen, terwijl Veenendaal aan 3 groepjes te West-Graftdijk les geeft. Voorts zijn er nog enige kursussen in voorbereiding. Het bestuur werd geheel herkozen. De kontributie werd op 10 cent per week vastgesteld.
Zondag 13 October sprak in onze afdeling de heer Dupuis een Franse esperantist, die op een prettige manier vertelde over zijn verschillende reizen. Bovendien vergastte hij ons op zang en muziek. Alles te zamen een genoegelijke avond.
Annie Oud, sekr-esse.

VAN DE REDACTIE.
Er kwamen verscheidene afd.berichtjes te laat, n.l. na 3 Nov. Ook de mededelingen van het kongreskomitee. Schrijf beknopt!
Volgend L E verschijnt 7 Dec. Kopie bij den redacteur uiterst 30 November.